

DATUM	T.C	GEBEURTENIS OMSCHRIJVING BRON
0000	2010	“Land van Vollenhove” behoort tot het grondgebied van de Friezen. (<i>Of hier al mensen woonden in dit veengebied, moeras is niet bekend, maar vermoedelijk niet.</i>) [Tweeduizend Jaar Geschiedenis van Overijssel: K. Jansma, e.a., 1990]
0200-0300	2010	Romeinen trekken door dit gebied Volgens geschiedschrijvers als Tacitus dringen enkele eeuwen na het begin van de jaartelling de Romeinen door tot in Friesland. [Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., 1931 blz. 465]
03000000	2010	Eerste mensen vestigen zich in deze contreien. Vermoedelijk omstreeks dit jaar na Christus vestigen hoofdzakelijk Saksen en wat Friezen zich langs de zee kust. [Weerribben-Wieden: A. en F. Bouwmeester, 2009]
0400-0500	2010	“Fulnaho” door de Saksen gesticht. Fulnaho, waarschijnlijk de oorspronkelijke naam van Vollenhove, zou volgens een verhaal in deze eeuw zijn gesticht. (<i>Zekerheid hier omtrent bestaat niet.</i>) [Zwervend door de Kop van Overijssel 1: T.R. Stegeman, 1984]
06950000	2040	Ontstaan Bisdom Utrecht [Drentse Havezaten : Ir. G. ten Braake]
08000000	2010	Gebied onder Frankische koningen?
09440000	2060	Keizer Otto de Grote geeft jachtrecht aan Balderic, 15e bisschop van Utrecht. Oorkonde uit 944 “Fulnaho een moerassige met struikgewas begroeiende wildernis” [SC-0026; UT-0122]
10420000	2040	Keizer Hendrik III schenkt aan Utrechtse kerk: Comitatus(land tussen Vollenhove, Steenwijk en Weststellingwerf).
10460000	2060	Bisschop van Utrecht krijgt grafelijke rechten. [SC-0026]
1130-1170	2010	Eerste vermelding van bewoners in het Land van Vollenhove. Uit een geschrift van 1133 blijkt dat hier sprake is van bewoners in deze streek. (“Fullenho” dat in deze acte genoemd wordt, is geen aanduiding voor een stad, maar voor een streek. <i>De nederzetting Giethoorn ligt omstreeks deze tijd aan het Giethoornsche Meer. Muggenbeet en Jonen zijn restanten van deze vermoedelijke tweede nederzetting. De eerste nederzetting was waarschijnlijk op de Duin, een dekzandrug tussen Blokzijl en Vollenhove.</i> (<i>In het Oorkondenboek der graafschappen Gelre en Zutphen van Mr. L.A.J.W. Baron Sloet wordt zelfs Giethoorn in 1131 genoemd als Geshoron en in 1225 als Geishorne vermeld.</i>) [Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra, e.a.; Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans; SC-0026; SC-0045]
11650000	2093	Bisschop Godfried van Utrecht bouwt kasteel in Vollenhove tegen de Friezen. [SC-0026]
11701100	2092	Flevomeer door storm in open verbinding met de Noordzee. Zware storm gepaard met ernstige vloed in Almere gebied. Ontstaan van de Zuiderzee. <i>De streek Vollenhove komt aan zee te liggen.</i> [Duizend jaar weer, wind en water deel 1: J. Buisman, 1995; SC-0026; <i>Steenwijker Courant 24 augustus 2016</i>]
11771100	2092	Watervloed teisterde ook deze streek. Almere (binnenmeer tot aan Urk, daarvoor Flevo genaamd) wordt verbonden met de Noordzee. Door de stormvloed kwamen vele mensen en veel vee om. Overgebleven bewoners geraakten in bittere armoede. In de periode 1163–1196 worden grote stukken veengrond weggeslagen in deze omgeving. [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin, 1868; Duizend jaar weer, wind en water deel: 1 J. Buisman, 1995; SC-0045]
12000000	2092	Hongersnood na verwoesting door het water in 1177 deed bevolking nog meer slinken. Hier heerste ten gevolge van misgewas zodanige hongersnood dat het grootste gedeelte van de mensen en het vee van honger omkwam. Gebied bijna geheel uitgestorven door hongersnood. [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin, 1868; SC-0045; UT-0118; UT-0140]
12000000	2040	Bisschop van Utrecht bouwt zomerverblijf in Vollenhove.
12270000	1060	Giethoorn (Geithorne) komt voor in officiële stukken; Slag bij Ane in 1227. Het leger van de bisschop van Utrecht verslagen door het legertje geslepen Drenten onder leiding van Rudolf van Coevorden. [Overijssel: G.A.J. van Engelen e.a., 1931 blz. 469; SC-0026; SC-0045; SC-0054; Stentor

DATUM	T.C	GEBEURTENIS OMSCHRIJVING BRON
12590000	2010	12 juli 2014; Driehonderd jaar in de permetatie: H. Frans] De eerste openbare Geesselaars, daar de Historien van gewagen, in Italie opgekomen “Werd in Duytsland, Polen, en de aangrenzende rijken, nagevolgt. Omdat dat volk overal zijn hoofd stiet, is het verlopen of verstroot”. [Volgens Historieschrijver Fleury; UT-0113, blz. 573]
1240-1320	2010	Giethoorn, net als alle veendorpen een wandelend dorp, ligt tussen de Dwarsgracht en het Helder gat. <i>(Het Helder gat lag ongeveer tussen het westelijkste deel van de Smalleweg en het dorp Scheerwolde)</i> [Driehonderd jaar in de permetatie: H. Frans]
12880000	2010	Sint Maartensrechten ingesteld door Bisschop Jan van Sierik. Horigen moeten jaarlijks een tin (belasting) in natura betalen, hetwelk door de bevolking als een privilege wordt beschouwd. Oudste Sint Maartensrecht “de van Giethoorn sullen voor hen hebben dat Meer ende niemant anders” (<i>Bedoeld wordt het Giethoornse Meer.</i>) Rechten werden ingesteld in de periode 1288-1296. [Overijssel: G.A.J. van Engelen e.a., 1931 blz. 718; SC-0045]
1300-1600	1020	Afgraven van het hoogveen In deze periode werd hoogveen gestoken (gegraven of gedolven : delfturven) en werden kanalen gegraven voor ontwatering en afvoer. Eerste vervening, waar nu Beukersgracht ligt (gebied tussen de Stille Belterwiede en Meppelerdiep). (<i>Vermoedelijk is de turfwinning in het Land van Vollenhove al begonnen in de 13^e eeuw.</i>) [SC-0045; UT-0136; Driehonderd jaar in de permetatie: H. Frans]
13110000	2093	De Stellingwerper Friezen, onder leiding van bisschop Guido, belegerden het kasteel van Vollenhove en plunderden en verbranden het nabijgelegen Giethoorn. [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin 1868; UT-0118; en SC-0045; Driehonderd jaar in de permetatie: H. Frans]
13120000	2010	Vestiging Flagellanten in Giethoorn ten Zuiden van Onna. Deze Flagellanten (ook wel Geselaars of Kruisbroeders genoemd) waren aanhangers van de in die tijd ontstane sekte in Zuid-Europa (Italië Perugia). Ze werden in hun eigen omgeving niet geduld en trokken zodoende in het laatst van de 13 ^e eeuw naar Zuid Duitsland. En naar de streek rondom Vollenhove? [TP-1064; TP-1073; SC-0026]
13130000	1010	Muggenbeet of “Muggenbeke” De naam Muggenbeet duikt voor het eerst op in een goederenlijst van H. van Putten. [Armenzorg en Nabuurschap: J. Mooiweer]
13240000	2040	Kerspel Giethoorn Voor het eerst sprake van een kerspel hier [Giethoorn, dorp tussen de Wieden: A.L. Broer 1980; SC-0045]
13270000	2060	Steenwijk krijgt Stadsrechten. [Boon, H. van der: Waterrijk Noordwest-Overijssel: een hele zorg: blz. 12]
13270625	2060	Bevestiging Stadsrecht van Steenwijk. [Overijsselse Plakkatenlijst: mr. S.J. Fockema Andrea en mr. W. Downer.]
1348-1352	2080	“Zwarte Dood” De Pest in de Nederlanden. Een ontzettende pestepidemie, verspreiding over het hele continent, sterfte na enkele dagen, alle rangen en standen, gemiddelde sterfte 57% van de bevolking. [Overijssel: G.A.J. van Engelen e.a., 1931 blz. 533, 957 en 979; TP-1064; SC-0026]
13490000	2010	Paus Clemeus VI verbiedt Flagellantisme; vervolgingen. [SC-0026; zie ook UT-0113, blz. 577]
13490600	2010	Er zijn twee hondert Geesselaars uyt Zwaben te Spier aangekomen. “De opkomst van deze tweede Geesselaars begost als de pest in Hoogduytsland over was”. [Volgens Historieschrijver Fleury; UT-0113, blz. 575]
13540000	2060	Vollenhove krijgt Stadsrechten van Jan van Arkel, bisschop van Utrecht. De stadsrechten zijn gelijk aan die van Deventer. Met de verlening van de stadsrechten werd de plaats losgemaakt van het gebied en ontstond de stad Vollenhove. (Door de vele havezaten werd Vollenhove later ook wel “Stad der Paleizen” genoemd.) [Overijssel: G.A.J. van Engelen e.a., 1931 blz. 475; Waterrijk Noordwest-Overijssel Een hele zorg: H. van der Boon, blz. 12; TP-2077; Ontmoetingsplaats van Verhalen: J. de Kruyf; Steenwijker Courant 24 augustus 2016]
13600000	1010	Eerste vermelding van het dorp Beulake. [Steenwijker Courant 21 januari 2015]
13630000	5010	Dijkrecht van het drostambt Vollenhove

		In dit gebied wordt een begin gemaakt met de georganiseerde strijd tegen het water. Dijkbeheer voor de klufden Leeuwte en Barsbeek geregeld. <i>“Het waren vermoedelijk de gevolgen van de Marcellusvloed van 16 januari 1362 en de zware herfststormen van dat zelfde jaar, die de betrokkenen dwongen hun verantwoordelijkheid voor de dijken beter te regelen.”</i> [Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., 1931 blz. 713; Waterrijk Noordwest-Overijssel Een hele zorg; H. van der Boon, 1989; Archief Waterschap Reest en Wieden; TP-1057]
13750000	1010	Eerste vermelding van Blokzijl. [KR-0019]
14140000	2010	“Er is te Zangerhuizen in Duysland een andere (de derde) Sekte van Geesselaars voor den dag gekomen, die zich zelve de Broeders van het Kruijs noemden”. “Deze laatste Geesselaars raaken die van Griethoorn niet”. [UT-0113, blz. 579]
14210000	2041	Eerste Doopsgezinde vluchteling in Giethoorn. [SC-0026]
14211118	2092	Elizabethsvloed. Grote overstromingen. [Extreem weer!: J. Buisman, blz. 97; SC-0026; SC-0045]
14340514	2060	Verlening resp. bevestiging van rechten aan het kerspel Giethoorn. [Overijsselse Plakkatenlijst: mr. S.J. Fockema Andrea en mr. W. Downer.]
14390000	2010	Visrechten Giethoornse Meer officieel bevestigd als ‘van olts’ [SC-0045]
14400601	2060	Vergunning aan de kerspellingen van Giethoorn een waterkering te maken op de grens van Wanneperveen. “...vergunde de bisschop aan de parochianen van Giethoorn en Wanneperveen tot kering van het toestromende water, een “waterstouwe” te maken. ” <i>Meer naar het oosten lag “de Driftlake” als waterkering van de hoge gronden bij Steenwijk richting Meppel.</i> [Overijsselse Plakkatenlijst: mr. S.J. Fockema Andrea en mr. W. Downer; Overijssel: G.J.A. van Engelen, 1931, blz. 71; UT-0122]
14440513	2060	Regeling betreffende de bierzetting (voor accijnsheffing) in het kerspel Giethoorn en betreffende de plaats van het bierrecht aldaar. [Overijsselse Plakkatenlijst: mr. S.J. Fockema Andrea en mr. W. Downer.]
14631009	2010	Het St. Maartensrecht wordt nog eens door David van Bourgondië, bisschop van Utrecht, bevestigd.
14900000	1060	Klooster St. Janscamp gesticht. t.p.v. huidige St Jansklooster. [Overijssel: G.J.A. van Engelen, 1931 blz. 711; SC-0026].
15000000	2010	<i>De nederzetting Giethoorn ligt nu langs de Giethoornse Weg.</i> <i>[Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans]</i>
1500-1900	1020	Afgraven van het laagveen Het slagturven, het baggeren van veen onder de waterspiegel, met de baggerbeugel. Tot ongeveer 1955 werd er nog turf gewonnen hier in de omgeving, maar de laatste jaren zeer beperkt en meest voor eigen gebruik. [Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans; UT-0136; SC-0045]
15030000	2090	Grote veenbrand Ten gevolge van langdurige zomerhitte en droogte brandden de venen zo geweldig dat het grootste gedeelte der woningen daardoor in den as gelegd zijn. [Extreem weer!: J. Buisman, blz. 111; Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans; UT-0118]
15150000	1160	Kasteel Daalhof “de Del’of” gebouwd Het kasteel is vermoedelijk gebouwd in de periode van Karel V tussen 1515 en 1550 en is afgebroken (?) omstreeks 1690. De laatste bezitters waren de broers Aart Hendrik en Willem van Renoy. (Het kasteel was gelegen op ruim 500 meter ten zuiden van de huidige Hervormde Kerk, gebouwd in 1643-1646, op de kruising van de “dieksloot” met de Bouwersgracht (ten westen van de “dieksloot” en ten zuiden van de Bouwersgracht. In 1824 zijn bij vervening aldaar resten gevonden.) [KR-0056; SC-0052; UT-0082]
15300000	2041	De eerste Doopsgezinden in Giethoorn. [Steenwijker Courant 11 maart 1961?; Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra e.a.]
15480000	1030	Aanvang graven Arembergergracht van Giethoornse Meer naar Zwartsluis. Op kosten van de Graaf van Aremberg gegraven tussen 1548 en 1568. Doel een veilige

		binnenvaartroute in plaats van de route over de Zuiderzee, “streckende van den dijk van ’t Swarte water aff noertwaerts door ’t Hoge Moer tot in de Verssloot en de Giethoornsche meer” [BO-0017; KR-0095; TP-1115; UT-0136]
15510000	2041	Vestiging van vijf doopsgezinde vluchtelingen alhier (Dopersen). De volgelingen van de vreedzame pastoor Menno Simons, mennonieten of menisten genoemd, hadden veel te lijden van de haat tegen de wederdopers. De sekte vond vooral aanhangers onder bevolkingsgroepen, die onder armoede gebukt gingen (boeren en boerenarbeiders). [Tweeduizend Jaar Geschiedenis van Overijssel: K. Jansma, e.a ; SC-0045]
15580000	2040	“Brandstichtingen, moorderijen en andere schelmstukken” in Giethoorn. Moordbranders, aanhangers van het anabaptisme (leer der wederdopers) waren verantwoordelijk voor dit geweld, [Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra e.a.]
15610000	1010	Grenzen tussen de schoutambten Giethoorn, Wanneperveen en Steenwijk vastgesteld. Op verzoek van ingezetenen en geërfden van Wanneperveen en Giethoorn stelt een commissie van onderzoek de aanspraken op schrift. (<i>Het schoutambt Giethoorn valt van oudsher onder het Drostambt van Vollenhove. Het schoutambt is onderverdeeld in kluften, zijnde Noorder Kluf, Duinzater Kluf, Zwarte Kluf en Zuider Kluf.</i>) [Overijssel: G.J.A. van Engelen, 1931 blz. 95; Tussen Graaf en Maire: Jan Postuma; Driehonderd jaar in de permetatie: H. Frans]
1563-1565	2041	Eerste 5 personen in Giethoorn gedoopt door Leendert Bouwens (doopsgezind) uit Emden. Omstreeks deze tijd doopte Leendert Bouwens op een van zijn talrijke reizen in dit gebied niet alleen deze vijf personen, maar personen ook uit Steenwijk en Oldemarkt. Leendert Bouwens was geboren +/- 1515 en kwam oorspronkelijk uit Zeeland. [Steenwijker Courant 11 maart 1961?; SC-0045]
15700000	2092	Ontstaan “Wieden” door Allerheiligenvloed. [Overijssel: G.J.A. van Engelen, 1931 blz. 715; Extreem weer!: J. Buisman, blz. 126; SC-0026]
15700000	2042	Bouw kerk in Giethoorn Noord. Katholieke kerk [SC-0026]
15801215	2093	Het dorp Giethoorn werd huis voor huis in brand gestoken Dit gebeurde door Spaanse en Staatse troepen onder leiding van veldoverste Norris onderweg van Zwartsluis naar Steenwijk. Het beleg van Steenwijk duurde van oktober 1580 tot februari 1581. Daarna sloeg de pestepidemie toe bij de uitgeputte Steenwijkers. Van de 2500 inwoners van Steenwijk stierven er in korte tijd 2300. [Tussen Graaf en Maire: J. Postema, 1987; Driehonderd jaar in de permetatie: H. Frans; UT-0118 blz. 3; SC-0026]
15810000	2093	Soldaten halen klokken uit toren. “Zij denken deze over ’t ijs naar Vollenhove te schuiven; doch op ’t 1 uur gaans bewesten Giethoorn gelegene, 160 bunders groote, vischrijke Giethoornse meer, brak ’t ijs, en klokken verdrongen...” [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin 1868]
15810108	2093	Veldoverste Norris, komende van Meppel, legerde met 2000 man te Giethoorn [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin 1868; UT-0118 blz. 3]
15810118	2093	Veldoverste Norris rukte uit naar Steenwijkerwold [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin 1868; UT-0118 blz. 3]
15810126	2093	Ruiters van Schenck van Toutenberg brandden Giethoorn geheel plat. De Hervormde Kerk wordt gespaard. [Geographisch-Historisch woordenboek van Servaas de Bruin 1868; SC-0045 en UT-0118 blz. 3]
15870000	2041	Scheiding doopsgezinden in Oud-Vlamingen en (jong) Vlamingen. In Noord ontstond de Danziger Oud Vlaamse gemeente, in Zuid de Vlaamse gemeente. Men sprak ook over Giethoorn Noordzij en Giethoorn Zuidzij. (De “fijne” menisten en de ”groeve” menisten.) [Een korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden, okt. 1989; SC-0019]
15920000	2093	Het leger van Prins Maurits bevrijdde Steenwijk van de Spanjaarden. Ook dit jaar ondervond Giethoorn schade “grote excessive lasten ende schaeden” van muitende soldaten.

- [Ontmoetingsplaats van Verhalen: J. de Kruyf; Driehonderd jaar in de permeta-
 tie: H. Frans; SC-0026]
- 15980523 2040 **Kerkhervorming.**
 Giethoorn werd ingedeeld in Classis Steenwijk. Als eerste predikant wordt genoemd Jaco-
 bus Reynerius.
 Staatkundige macht geheel in handen van hervormden. Verbod van uitoefening van den
 katholieken eredienst en het verbod van het bekleden van ambten door katholieken in Over-
 ijssel (1580-1594).
 De overgang naar de reformatie heeft in Giethoorn eerst in 1601 plaatsgevonden. Op 28
 april 1601 werden de pastoors van Wanneperveen en Giethoorn in aanwezigheid van de
 drost de dienst opgezegd.
 [Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., 1931 blz. 558 en 927; **Driehonderd jaar in de permeta-
 tie: H. Frans**; UT-0068; KR-0002; SC-0026; SC-0052; UT-0118, blz. 13]
- 16000000 2020 **Giethoorn telt ongeveer 950 inwoners.**
- 1600-1700 2010 **De eerste veenarbeiders vertrekken naar Groningen (Pekela) en Friesland.**
 Het hoogveen is hier afgegraven en daar brachten uitgestrekte veengebieden een nieuw
 bestaan.
 [SC-0045]
- 16170000 2040 **De eerste "Friesche" statie van de Keulse Franciscanen gesticht in Giethoorn.**
 Priesters strijken neer in Giethoorn voor een godvruchtige activiteit. De simpele behuizing
 werd door de bevolking als 't Klooster betiteld. (*Franciscanen ook wel Minderbroeders
 genoemd.*)
 [Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., blz. 532; TP-1073; SC-0054]
- 16200000 2070 **Deputati Synodi brachten bij Ridderschap en Steden het verzoek over dat Giethoorn
 en andere plaatsen "met skoelmeesters ende voorsangers versorcht moge worden".**
 Op Synode in 1619 te Deventer was besloten verzoek hiertoe in te dienen.
 [UT-0118, blz. 13]
- 16240000 2010 **Horigheid van Sint Maartenslieden wordt door Staten van Overijssel afgekocht.**
 De voorwaarde om onder elkaar te trouwen werd o.a. afgekocht. Later vond men het verbod
 om niet buiten de godsdienstige gezindte te trouwen terug bij de strengere "Mennisten"
 (fijne doopsgezinden).
 [SC-0026]
- 16260000 1030 **Aanvang graven Steenwijkerdiep.**
 Op kosten van stad Steenwijk gegraven tussen 1626 en 1632.
 [BO-0017; Armenzorg en Nabuurschap: J. Mooiweer, blz. 11]
- 16330000 2042 **Bouw klokkenstoel bij kerk in Giethoorn-Noord.**
 Vrijstaande open eikenhouten klokkenstoel met luiddklok. Klok geschonken door Jonker van
 Renoy. De klok is gegoten door Meester Simon van Amble uit de Loreinen (België).
 [Giethoorn's Ontstaan Wording en Folklore: H.W. Dijkma; Kerken in de Kop: J. de Kruyf;
 SC-0026; SC-0032]
- 1643-1646 2042 **Huidige Herv. Kerk gebouwd in Giethoorn-Noord ter vervanging van de iets westelij-
 ker gelegen R.K. kapel, genaamd de St. Martinuskerk.**
 Bij verwoestingen in 1581 en 1592 niets overgebleven van de kapel. Vroegere kerk gewijd
 aan St. Maarten had beschilderde ramen. Overblijfselen hiervan in 3 ramen aan oostgevel
 van de nieuwe kerk met in twee het jaartal 1646. In 1646 is de nieuwe kerk, in de volks-
 mond "de Kaarke", klaar. Zoals de meeste dorpskerken vertoont ook deze kerk de vorm van
 een "zaalkerk". Het orgel gebouwd door H. Knipscheer stamt van 1872. (*De kerk is ge-
 bouwd zoals gebruikelijk in die tijd op een terp.*)
 [Archief Hervormde Kerk o.a. H. Buter; De Kerk in Giethoorn: G.J. van der Burgt, 1931;
 Kerken in de Kop: J. de Kruyf; **Driehonderd jaar in de permeta- tie: H. Frans**; KR-0002; SC-
 0026; UT-0112, blz.38 en UT-0118]
- 16480000 5010 **Oudste bekende dijkrecht van Giethoorn**
 In het zogenaamde dijkboek "dijkboek des carspels Giethoorn waar noe een yder wegens het
 Schouwen sich sol moeten reguleren in dato 26 januari 1648" wordt in 26 artikelen het recht
 beschreven. Het betreft vooral onderhoud aan wegen en bruggen.
 [HCO archiefnr. 0003.1 inventarisnr. 5043; SC-0045]
- 16660000 2040 **Het dorp Beulake krijgt een eigen kerkgebouw.**
 De kerkeraad van Vollenhove behield het toezicht.
 [Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra, e.a.]
- 17010000 2092 **Stormvloed teistert Noordwest Overijssel.**
 In Friesland zijn de Wouddijken doorgebroken met als gevolg, dat grote gebieden o.a. bij

			Lemmer onder water komen te staan.
17450000	2040		De kerkelijke gemeente Beulake wordt zelfstandig.
17480000	2020		Giethoorn telt ongeveer 1430 inwoners. [De Gietersen in Friesland: J. Kroes]
1750-1825	2010		Grote groepen uit de bevolking van de Noordwest Hoek trekken naar “nieuwe” veengebieden in Friesland. Het overgrote deel van deze mensen kwam uit Giethoorn. In Friesland werd de vervening op grootschalige en commerciële wijze aangepakt door de “Gietersen”. Ze stichten daar (rond 1770?) nieuwe leefgemeenschappen o.a. Nijbeets in Friesland. De ouderen aldaar spraken onder elkaar nog zuiver Gieters. Tjalleberd werd een Gieterse kolonie genoemd. [De Gietersen in Friesland: J. Kroes; SC-0045]
1757-1758	3030		Runderpest Op verscheidene plaatsen in Nederland woedt de veepest of runderpest o.a. in de het Land van Vollenhove. [Duizend jaar weer, wind en water deel 6: J. Buisman, 2015, blz. 148, 189]
17640000	2020		Giethoorn telt ongeveer 1570 inwoners [De Gietersen in Friesland: J. Kroes]
17721222	5010		Herziend Dijkrecht van Giethoorn. In het zogenaamde dijkboek wordt in 26 artikelen het recht opnieuw beschreven. In artikel 19 staat het volgende geschreven: ”Alle bruggen in de weg gelijk ook de vonders en vonderhoofden aan het voetpad zullen met goed houd en plankwerk wel en digt voorzien en onderhouden worden, met vaste rikkingen daar bij en zullen daar nevens ook goede aanhogingen en vleugels aan de bruggen in de weg en aan de vonders en bruggen aan het voetpad over de Dwarsgachtre genaakt en onderhouden worden” In 1775 wordt Giethoorn als laatste schoutambt genoemd betreffende het verkrijgen van dijkrechten. [HCO archiefnr. 0003.1 inventarisnr. 5043; VORG; Waterrijk Noordwest-Overijssel, Een hele zorg: H. van der Boon, 1989; TP-1057]
1774-1775	3030		Runderpest 1774-1775. Runderpest ook wel veepest heerst hier weer. [SC-0026]
17751100	2092		Stormvloed. Overstroming in Noordwest Overijssel. [Extreem weer!: J. Buisman, blz. 213; Duizend jaar weer, wind en water deel 6: J. Buisman, 2015, blz. 470 en 979; SC-0045]
17761100	2092		Stormvloed. Overstroming in Noordwest Overijssel. Dorp Beulake verdwijnt in de golven. Ontstaan van het Bovenwiede. Het zeewater reikte tot de Havelterberg. [Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra, e.a.; Extreem weer!: J. Buisman, blz. 216; Duizend jaar weer, wind en water deel 6: J. Buisman, 2015, blz. 502 en 979; SC-0045]
17800000	2040		De kerkelijke gemeente Beulake wordt ingelijfd door Vollenhove.
17950000	2020		Giethoorn telt ongeveer 1465 inwoners. [De Gietersen in Friesland: J. Kroes]
17980601	2020		Het aantal gezinshoofden in het schoutambt Giethoorn bedroeg 369. <i>Waarvan in Dwarsgracht 19 gezinshoofden en in Jonen 5. Het totaal aantal inwoners bedroeg in 1599.</i> <i>Godsdienstige richting:</i> <i>503 Hervormd</i> <i>655 Doopsgezind Zuider Gemeente</i> <i>412 Doopsgezind Noorder Gemeente</i> <i>10 Lutheranen</i> <i>10 Joden</i> <i>9 Roomsgezinden</i> [Uit de Geschiedenis van Brederwiede: Koos Dijkstra e.a.]
18010000	2041		De doopsgezinden verenigen zich tot één Doopsgezinde Broederschap. [UT-0118, blz. 17]
18100000	2080		Koortsaanvallen met dodelijke afloop. Vermoedelijk voorbode vreselijke cholera-epidemie. [Het Land van Vollenhove: O. Haverkamp.]
18101218	2070		Giethoorn telt drie scholen. De landdrost van het departement Overijssel brengt ter kennis aan de ingezetenen, dat de <u>drie</u> scholen in Giethoorn behoren tot het vijfde schooldistrict.

- (Om in deze jaren, vooral in 1815, de scholen instant te houden was een hele opgave. De school in Giethoorn Noord stond aan de "Diek" vlakbij de Herv. Kerk, kadastraal nr. Giethoorn F 498, de school in Zuid stond op de "Schoel'of", kadastraal nr. Giethoorn C 671, en op Dwarsgracht aan de westkant van de vaart, kadastraal nr. Giethoorn E 168. Voor 1743 had Dwarsgracht al een "school". De school was daar alleen over water te bereiken.)
 [Courier van Amsterdam 17 januari 1811; Zwervend door de Kop van Overijssel: T.R. Stegeman; SC-0530; TP-1033; Kadastrale Atlas Overijssel 1832]
- 18210000 2020 **Giethoorn telt ongeveer 1163 inwoners.**
 [Overijsselse Courant 9 augustus 1825; De Gietersen in Friesland: J.: Kroes; Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra, e.a.]
- 18250204 2092 **Stormvloed. Noordwesterstorm. Grote overstroming.**
 Storm hield drie dagen aan en perste grote massa's water door de zeegaten. Dit extreem hoge water viel samen met springtij. Tussen Blankenham en Blokzijl breekt de zeedijk op veel plaatsen. Jonen geheel weggespoeld. In de Middenbuurt worden 48 huizen weggespoeld en 68 onbewoonbaar. Mensen en dieren op de zolder of in het hooivak. Weer anderen in boten. In de omgeving 305 mensen verdronken; in **Giethoorn "slechts" 269 stuks vee.** Toen het water, eind februari, weer terug was op het oude niveau, kampte de bevolking met een nieuwe ramp; besmettelijke ziektes. Spoedig na de overstromingsramp werd een groot deel van het land langs de Zuiderzee ingepolderd. Giethoorn bleef bij het inpolderen achter. Het versnipperde grondgebied hier ter plaatse was een belangrijke hindernis voor inpoldering. *(Naar aanleiding van deze overstroming bouwden de inwoners woningen, zoals 't Olde Maat Uus, met een hoger gelegen voorhuis.)*
 [Johannes ter Pelkwijk 1826; Waterrijk Noordwest-Overijssel, Een hele zorg: H. van der Boon, 1989; Extreem weer!, J. Buisman, blz. 262; Ontmoetingsplaats van Verhalen: J. de Kruyf; SC-0045]
- 18250205 2041 **Doopsgezind kerkje in Noord wordt tijdens de watersnood weggespoeld.**
 [Een korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden, okt. 1989; SC-0019]
- 18250725 2020 **Staking "polderjongens" Blankenham.**
 Arbeiders uit Brabant, Zeeland, maar ook uit België en Duitsland, aangenomen om de dijken te repareren gingen massaal in staking.
 [Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra, e.a.]
- 18260000 1080 **Begonnen 't Wiede droog te malen met een vijzelwindmolen.**
 Op kosten van Rijks Domeinen wordt tussen Noord en Zuid de Giethoornse Polder aangelegd. Bij de aanleg van de polder (1826-1830) verdween de Bouwersgracht tussen het voetpad in de Middenbuurt en de Gieterse Diek.
 [UT-0118, blz. 3; SC-0039; OMU Bulletin 2003; Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans]
- 18320000 2080 **In de zomer viel Nederland ten prooi aan de gevreesde ziekte cholera.**
 Deze zeer besmettelijke darmziekte, die ook bekend stond als "den Aziatischen Braakloop" zaaide dood en verderf in de hele Kop van Overijssel. Deze gevreesde ziekte kwam terug in Giethoorn in 1848 en 1866.
 [Het Land van Vollenhove: O. Haverkamp; Ontmoetingsplaats van Verhalen: J. de Kruyf.]
- 18340000 2020 **Giethoorn telt ongeveer 1200 inwoners.**
- 18400704 2041 **Doopsgezinde kerk Zuidzijl koopt landgoed de Roekebos**
 In 1834 wordt ten overstaan van notaris Kaempff vele percelen van de Havezathe Zwollingerkamp verkocht. De kerk koopt daarna van Baron van IJsselmuiden te Twello 37.73.96 ha voor f10 000.
 [Steenwijker Courant 11 maart 1961; Wanneperveen 700 jaar: Jacob Bloemhof e.a.]
- 18411018 1080 **Bij openbare veiling wordt de Giethoornse polder verkocht.**
 [OMU Bulletin 2003-1]
- 18420000 1080 **Giethoornse polder wordt thans door 2 molens van overtollig water ontlast.**
 Het thans droge gedeelte wordt tot akkers bereid.
 [UT-0118, blz. 3]
- 18430000 2020 **Giethoorn telt ongeveer 1600 inwoners en 388 huizen.**
Kerkelijke gezindheid
 49 % Doopsgezind
 49 % Hervormd
 2 % geen
 [UT-0140]
- 18431128 5020 **Kind omgekomen door brand.**

		Bij een woningbrand zijn drie van de vier kinderen gered. Ouders waren niet thuis. [Arnhemse Courant 05 december 1843]
18480000	2060	Grote staking van veenarbeiders. Turfgravers (trekkers, spitters en mengers) leggen het werk neer. [KR-0027; KR- 0028]
18500200	2091	Pas geboren kind vermoord. In een sloot is het lijkje gevonden, van het mannelijk geslacht, het welk vermoedelijk op gewelddadige wijze van het leven is beroofd. [NRC 01 maart 1850]
18520000	1043	Gemeente neemt bruggen over grachten voor haar rekening en gaat ze vernieuwen. Dit met goedkeuring van de provincie. Kosten door rijk, provincie en gemeente elk voor 1/3 gedragen. (<i>bedoeld worden vermoedelijk niet de bruggen over de dorpsgracht</i>) Bruggen tot dan voor rekening van bijzondere eigenaren met recht van zekere tolheffing van turf en hooi, genaamd "Wilker". [UT-0118, blz. 11]
18540000	2041	Doopsgezind kerkje in Noord (Middenbuurt) werd gerestaureerd. [Korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden, okt. 1989; SC-0019]
18560000	2041	Doopsgezinde kerk (de vermaning) gerestaureerd. Kosten f 2109 door Arend Sminck. [Korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden, okt. 1989; SC-0019]
18600000	4060	Giethoorn heeft de uitgesproken tjaskerbouwers van Nederland in hun midden. Omstreeks deze tijd begint Willem Dijkma actief met het bouwen van tjaskers. Later opgevolgd door zijn zoon Roelof (geboren 1886 en overleden 1975). Eerst aan het pad, de Molenveg, en vanaf ongeveer 1930 stond de timmerschuur aan de Gieterse Diek, Beulakerweg 98. [De Tjasker: L.H. Blom; UT-0072]
18650312	2091	Slag met ijshaak wordt 9-jarige jongen fataal. Tijdens een ruzie is een jongen overleden ten gevolge van een slag op het hoofd, moedwillig door een 11-jarige jongen plaatsgenoot toegebracht. [Algemeen Handelsblad 18 maart 1865; Zwolse Courant 12 juni 1865]
18671223	4070	Eerste trein in Steenwijk [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 196]
18680000	2020	Dorp met ruim 1600 inwoners. (6 uur gaans benoorden Zwolle, 1 1/2 uur gaans bezuidwesten Steenwijk.)
18690000	5020	Opvallend veel branden in Giethoorn. Liefst zes boerderijen en twee molens gaan door brand verloren. [Steenwijker Courant]
18690705	2020	Opregte Steenwijker Courant verschijnt voor het eerst. Het blad verschijnt één maal per week en wordt op zondag bezorgd. Uitgever is Gerard Hovens Greve (boekhandel). [Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans]
18710000	2041	Nieuwe Doopsgezinde kerk, in de volksmond "de Vermaenege" gebouwd in Giethoorn-Zuid. Kerk op 1 ^e Kerstdag in gebruik genomen. Bouwkosten van deze neoclassicistische zaalkerk met geveltoren bedroegen f 6500. Binnen half jaar na aanbesteding gereed. De toenmalige burgemeester Vos stond borg. Het orgel dateert van 1911. (Het interieur is Doopsgezind blauw geschilderd.) [Zes jaren onder Bezetting en na Bevrijding: A. Mulder e.a; Korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden, okt. 1989; Kerken in de Kop: J. de Kruyf; UT-0118, blz. 20]
18730101	2020	Samenstelling der bevolking: 794 <i>Nederd. Hervormde</i> 867 <i>Doopsgezinde of Mennonieten</i> 17 <i>Christelijke Gereformeerden</i> 5 <i>Roomsch Catholijken</i> 3 <i>Tot geene der genoemde gezindheid behoorend</i> ----- 1686 totaal , zijnde 868 mannen en 818 vrouwen. Nederland telde toen 3 768 267 inwoners. [BO-0513]
18740723	2080	De raad van de Gemeente Giethoorn benoemt mej. Frank uit Meppel als vroedvrouw. Mej. Clara Frank uit Meppel is de eerste vroedvrouw in Giethoorn en zij wordt in 1895

		opgevolgd door mej. Paap. [SC-0516]
18740000	2110	IJclub de Volharding opgericht in de koude winter van 1874-1875. [Schaatsen in Hollands Venetië: Lamberthe de Jong]
18750000	5030	Vestiging postkantoor in Giethoorn. Giethoorn verdeelt in vier wijken. Wijk I Noord en Middenbuurt Wijk II Zuid Wijk III Polder Giethoorn (ten westen van de Dieksloot) Wijk IV Dwarsgracht en Jonen (<i>De grens tussen noord en zuid was de Cornelisgracht.</i>) [SC-0068]
18790001	1042	Stichting korenmolen. Door Koop Hendriks Vos, van beroep: bakker, geb. 12-06-1842, zoon van Hendrik Harms Vos en overleden 30-05-1936 te Zuidveen. De in 1927 onttakelde korenmolen diende daarna als kampeerboerderij. In 1957 wordt de molen verkocht aan de Stichting "Youth for Christ" om deze te gebruiken als conferentie- en recreatiemolen. Later wordt de molen particulier eigendom en wordt de molen als burgerwoning bewoond. (<i>Er waren in Giethoorn minstens zes koren- en watermolens.</i>) [SC-0042; Steenwijker Courant 3 juni 1957]
18800000	6010	Kunstschilder Tholen bezoekt Giethoorn. Kunstschilder Willem Bastiaan Tholen (1860-1931) wordt "de ontdekker van Giethoorn" genoemd. [OMU Bulletin 2005-1; OMU Bulletin 2008-1]
18800000	2070	Nieuwe school gebouwd in Noord. Aan de "Karksteege" vlak bij de Beulakerweg. [KR-0456]
1880-1887	4050	Scheepswerf Smit, later Schreur, start aan het Binnenpad. Jan Hendrik Smit (1866-1937) bouwt omstreeks deze tijd een helling en schuur op Binnenpad 137. Familiebedrijf sinds 1690. De schuur was afkomstig van Scheepswerf Smit gelegen aan de Jan Hozengracht. (<i>Giethoorn Zuid telde in het verleden minstens 18 scheepswerven.</i>) [Giethoorn: J.J. Hof; Noordwesthoekers aan de praat: T.R. Stegeman, 1990; Historische Mededelingen 2007-2; OMU Bulletin 2003-1; Punterbouw Schreur: F. Prins e.a.; SC-0012; Steenwijker Courant 28 april 2014]
18830000	2070	Nieuwe school gebouwd in Zuid aan het voetpad ongeveer honderd meter ten zuiden van de Doopsgezinde kerk. School stond daarvoor in Zuid op de "Skoel'of". [Herinneringen aan d'Olde Skoele: Femmy Woltman-Groen]
18840600	2080	Oprichting vereniging "Steun in Ziekte" In 1899 met als voorzitter dominee H. Schuurmans is het 1 ^e regelement van de vereniging notarieel opgemaakt. (<i>In 1930 bestond de vereniging nog.</i>) [SC-0074; VR-0514; VR-0521]
18850001	4070	Eerste fiets in de Noordwesthoek [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 35]
18850924	2060	Een volksgericht in Giethoorn. Jongelui gooien met stenen naar het huis van veldwachter Klaas Slagter. Hij weigert te trouwen met zijn zwangere dienstmeid Geesje Bakker. [Beschreven door W.H. Dijkma., KR-0054]
18861022	2091	Veldwachter verdrinkt in de Beulaker. Tijdens een woordenwisseling naar aanleiding van een diefstal geeft een visser uit Giethoorn een veldwachter-jachtopziener op de Beulakerweide ter hoogte van de Jan Hozengracht opzettelijk een stoot tegen de borst, waarbij deze laatste uit zijn boot valt (hij raakt overboord) en verdrinkt. [Nieuws van de Dag 26 oktober 1886; Moord op een diender: J.A. Blauw ; KR-0005; KR-0165]
18880001	3010	Grote staking van veenarbeiders. Heeft arbeiders weinig opgeleverd [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 13; Giethoorn, dorp tussen de Wieden: A.L. Broer, 1980; KR-0027; KR-0028]
18880000	1050	Voetpad tussen Dwarsgracht Noord en Giethoornse weg gereed. Eerste verbinding met de buitenwereld over land (te voet) voor de mensen uit Dwarsgracht.

			Bewoners uit Dwarsgracht leggen zelf dit zandpad “het Noordsepad of Oude Kerkweg” aan met drie draaibruggen. Ook het onderhoud is voor hen. [Zwervend door de kop van Overijssel: T.R. Stegeman; Uit de Geschiedenis van Brederwiede: Koos Dijkstra e.a.]
18890000	5010	Oprichting Waterschap Vollenhove.	Het “Heemraadschap des Kwartiers van Vollenhove” en het “Eerste Dijkdistrict van Overijssel” kunnen worden beschouwd als voorganger van het Waterschap. [Waterrijk Noordwest-Overijssel, Een hele zorg: H. van der Boon, 1989]
18900000	4050	Scheepswerf Vos start aan de Beulakerweg.	Thomas Vos begint op de hoek Beulakerweg - Appensteeg een scheepswerf (Beulakerweg 61), vandaar gaat hij met het bedrijf naar Beulakerweg 123 in de Deukten. In 1933 verhuist scheepswerf Vos, later scheepswerf Wildeboer, naar Beulakerweg 48. (<i>Giethoorn Noord telde minstens 4 werven in het verleden.</i>) [Giethoorn: J.J. Hof; Punterend door Giethoorn: Tom Vos; OMU Bulletin 2003-1; SC-0012; De Stentor 5 februari 2013]
18900000	2100	Willem Dijkstra en Jan Kleene met de eerste fietsen in Giethoorn.	
18900102	2041	Hereniging doopsgezinden in Giethoorn.	De kerkeraad van Zuidzijde kwam samen met de 9 resterende leden van Noordzijde. Alle leden gingen over naar Zuidzijde. [Een korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden, okt. 1989; SC-0019]
18910000	5040	Oprichting Zanggezelschap 't Noordeinde.	Zangvereniging in Giethoorn-Noord opgericht door meester H. de Jong. [KR-0078]
18920901	5020	Oprichting van de Onderlinge Brandwaarborg Vereniging ('de Braandkaaste').	Hoofdonderwijzer H.de Jong van de Noorderschool moet gezien worden als de initiatiefnemer. De eerste polis werd afgegeven aan G.J. Otter. [SC-0003]
18940000	1040	Voltooing uitwateringssluis bij Ettenlandse Kolk.	Door nieuwe sluis kon water in waterschap Vollenhove per etmaal 5 cm dalen. [Waterrijk Noordwest-Overijssel, Een hele zorg: H. van der Boon, blz.37]
18940000	2041	Doopsgezind kerkje in Noord werd afgebroken.	[Een korte beschrijving v/d geschiedenis v/d eerste doopsgezinden okt. 1989; Zwervend door de Kop van Overijssel: T.R. Stegeman; SC-0019]
18950000	2041	Oprichting Zondagsschool Doopsgezinde Gemeente.	Giethoorn behoorde tot één van de eerste Doopsgezinde Gemeenten in Nederland, die een zondagschool voor kinderen opende.
1895-1915	2020	Gieterse gezinnen verhuizen naar Twente.	Als gevolg van de armoede vertrekken gezinnen naar de omgeving van Enschede om daar te gaan werken in de textiel. De helft kwam na verloop van tijd weer terug. [Gids voor Giethoorn Hovens Greve]
18960000	1050	Zandweg “de Diek” naar Steenwijk krijgt als bestrating klinkers.	Jan Prinsen begint met een herberg aan “de Diek”; het latere “Wapen van Giethoorn”. [KR-0090]
18960000	1050	“Paardepad” ontstaan.	Het was de eerste insteekweg, waar je met paard en wagen vanaf de “Gieterse Diek” naar het voetpad kon komen. Thans Ds. T.O. Hylkemaweg. [UT-0118 blz. 7; Giethoorn: J.M.H. Hekman]
18970400	4090	Coöperatieve Zuivelfabriek de Eendracht	Boeren kopen een stuk grond aan het Paardepad om hier een melkfabriek te bouwen. Bij de start waren er 22 leden. Gemiddeld over alle jaren ongeveer 250. De melkfabriek bezat ook een ijskelder op het Bovenwiede. [SC-0033; SC-0528]
18971104	6070	Oprichting muziekkorps Fanfare.	Oprichter en de eerste dirigent tot zijn vertrek naar Den Haag meester J. Hof. Hoogtepunt van het korps was de medewerking aan de film Fanfare in 1958. Omstreeks 1955 had Fanfare ook een boerenkapel. In 1968 ging het korps samenwerken (soort fusie) met “Onderling Genoegen” uit Wanneperveen. Op 25 augustus 2014 is er een samenwerking tot stand gekomen met het christelijke muziekkorps “Cresendo” uit Wanneperveen. De drie verenigingen werken sinds 2015 samen onder de naam “Fanfare de Wieden”. [Speciale krant ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het muziekkorps Fanfare; Steenwijker Courant 11 maart 2015; Nieuwsbode mei 2016]

DATUM	T.C	GEBEURTENIS OMSCHRIJVING BRON
18980000	6070	De toneelvereniging "Bilderdijk" opgericht. Op 29 december 1973 feest ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan. Daarnaast was er nog de toneelvereniging "Voorwaarts". [Punterend door Giethoorn: T. Vos, 1981; TP-1061; KR-0322; OMU Bulletin 2007-1]
18980422	2080	Dirk Aukes Algera vestigt zich als eerste huisarts in Giethoorn (tot 30 september 1908). Voor 1898 kwamen o.a. de doctoren Fabius en Middendorp uit Steenwijk met paard en wagen. Dokter Koster was de laatste dokter uit Steenwijk. [Punterend door Giethoorn: T. Vos, 1981; Gieters Nijs; SC-0516]
18981208	5030	Vestiging Rijkstelefoonkantoor in Giethoorn. L. Prinsen, eigenaar van Bondscafé "Het Wapen van Giethoorn" de eerste telefoon. [SC-0068]
18990000	2020	Giethoorn telt 2011 inwoners (<i>Verdiensten bij velen f 1, - á f 2, - per week.</i>) (<i>"Als het morgen is gaan de deuren weer open; dus ze leven nog. Maar hoe, dat begrijp je niet"</i>) [SC-0045; Uit de geschiedenis van Brederwiede: K. Dijkstra, e.a.]
19000000	1050	Zandweg Steenwijk - Blauwe Hand (Gierterse Diek) wordt verbreed en verhard. Het wordt een klinkerweg. [KR-0090]
1901-1902	3010	Grote staking van veenarbeiders. De arbeiders hebben toen bereikt, dat er voor de veenderij een nieuwe <i>algemene maat</i> werd ingevoerd, waarmee het opgebaggerde veen werd gemeten. [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 13; KR-0027; KR-0028]
19011104	2070	Vereniging tot Bevordering van het Ambachtsonderwijs Steenwijk e.o. opgericht. Doel was oprichting van een ambachtsschool. Voorzitter van de vereniging Jan Hendrik Tromp Meesters. In 1902 opende de school de deuren. [Steenwijker Courant 25 juni 2014]
19040001	4070	Eerste geregelde omnibusdienst tussen Steenwijk en Giethoorn. Door Jan Zijlstra "de Ziele". [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 37]
19050101	2020	Giethoorn telt 2115 inwoners. [Nieuws van de Dag 04 mei 1905]
19050400	2091	Poging tot moord en zelfmoord. Een weduwnaar uit Steenwijkerwold, zijnde van beroep jager, lost enkele schoten op een 30-jarige vrouw uit Giethoorn-Noord en brengt zich zelf daarna om het leven. Onbeantwoorde liefde zou de oorzaak zijn geweest van dit drama. [Nieuws van de Dag 19 april 1905; SC-0052]
19080000	2070	In het voorjaar opent de Hogere Burgerschool in Steenwijk (HBS) haar deuren. In eerste instantie in School B, maar vanaf september 1909 in het nieuwe gebouw aan de Noordersingel. Officiële opening op 17 september 1909. (<i>Kinderen van de meest welvarende ouders gingen er in eerste instantie naar toe</i>). In 1961 kwam er een lyceumafdeling. [Van Ambachtsschool tot RSG: G.M. Laar en H. Spreen; Historische Vereniging Steenwijk en Omstreken "Steenwijk Vestingstad"]
19080000	6070	Meisjesvereniging 'Dorcas' opgericht door ds. Jansen Schoonhoven. In 1933 vierde men het 25-jarig bestaan. [Kalender svGiethoornse]
19090000	2041	Besloten tot aanschaf van orgel in Doopsgezinde kerk. Pas in 1911 werd het besteld bij Proper in Kampen. [UT-0118, blz. 20]
19110000	5040	Oprichting Bond voor Staatspensioenering afd. Giethoorn Groot ideaal premievrije staatspensioen. [Steenwijker Courant 30 januari en 20 februari 1957]
19110211	2041	Bouw nieuwe pastorie Doopsgezinde kerk. Bouw door architect Edinga uit Steenwijk gegund aan Prinsen (Giethoorn) en Moraal (Waneperveen) voor f 8696, - [UT-0118, blz. 20]
19120000	2041	Dominee T.O.M.H. Hylkema, geboren in 1888 en overleden september 1962, hier aangesteld als predikant van de Doopsgezinde kerk. Velen hebben hem als mens en idealist leren kennen. Hij heeft heel veel betekend voor ons dorp. In 1929 vertrokken. [TP-0001]

- 19130000 4080 **Opgericht de Giethoornsche Coöperatieve Productie- en Verbruiksvereniging “De Tijdgeest” U.A. “De coperatie”**
De coöperatieve bakkerij annex kruidenierswinkel bevond zich vanaf 1913 tot 1918 aan het Paardepad (thans Hylkemaweg 30), daarna verhuisd naar het Binnenpad nr. 43. De eerste bedrijfsleider J. Roelfsema maakte er een bloeiend bedrijf van. In 1965 verhuisd naar Beulakerweg 91 en opgeheven in 1970. (*De eerste “grote” winkel in Giethoorn, daarna kwamen er meer. Maar de slager, de bakker, de schoenmaker, enz. verdwenen ook weer.*)
[Gids voor Giethoorn door Hovens Greve; OMU Bulletin 2006-1]
- 19131113 1050 **Aanbesteding aanleg voetpad langs Cornelisgracht en Dwarsgracht.**
Het betreft het pad van de Gieterse Diek langs de zuidzijde van de Cornelisgracht naar Jonen en langs de gracht in Dwarsgracht, in Noord aan de oostkant en in Zuid en de Middenbuurt aan de westkant. Het pad is aangelegd met subsidie van de provincie. De werkzaamheden waren in 1915 klaar inclusief 41 losse vonders, drie draaivonders en vier overzetspontjes. (*De pontjes zijn in de loop van de tijd vervangen door bruggen.*)
[Waterstaatswerken in Overijssel: A. van der Linden van den Heuvel, 1939; Zwervend door de Kop van Overijssel: T.R. Stegeman; Uit de Geschiedenis van Brederwiede: Koos Dijkstra e.a.; Pennestreekjes: A. Piek-Smit; TP-1079; KR-0087]
- 19141014 6070 **Het doopsgezinde koor “Vriendenkring” opgericht.**
Oprichter en eerste dirigent was Ds. Hylkema. In eerste instantie een dameskoor, maar al gauw kwamen heren het koor versterken. De minimumleeftijd was 17 jaar. De jongeren zongen bij het jeugdkoor “Klein Begin”. (Begin 1900 was er al een Doopsgezind zangkoor)
[Punterend door Giethoorn: Tom Vos; Giethoorn, dorp tussen de Wieden: A.L. Broer, 1980; SC-0028; Jubileum 90 jaar Vriendenkring; 100 jaar Zangvereniging Vriendenkring: F. Woltman-Groen e.a., 2014]
- 1914-1918 2093 **Eerste Wereldoorlog.**
Hoewel Nederland neutraal bleef, kreeg de bevolking hier ter plaatse er wel mee te maken. Zoals:
- Algehele mobilisatie
[Tweeduizend Jaar Geschiedenis van Overijssel: K. Jansma, e.a., 1990, blz. 378]
- Hooi als exportartikel naar Duitsland.
Tijdens de oorlog zijn hier uit de omgeving veel vrachten ribbenhooi (*niet de beste kwaliteit*) naar de oostelijke burens vervoerd, dienende voor de loopgraven of anderszins.
[Waterstaatswerken in Overijssel: A. van der Linden van den Heuvel, 1939]
- Levensmiddelen crisis.
De oorlog zorgde hier voor voedsel schaarste. Boeren worden hier bevoorrecht en krijgen 1/3 kilogram boter boven het algemene rantsoen.
[Het Volk 20 augustus 1918; Noordwesthoekers aan de praat: T.R. Stegeman, 1990]
- Spaanse griep.
Eerst de Vliegende Tering in 1915 en daarna in juni 1918 komt de griep ons land binnen van uit Duitsland. De ziekte wordt in oktober en november kwaadaardig (dodelijke slachtoffers, vooral in Wanneperveen). De huiswaarts kerende soldaten zorgen voor de verspreiding. Ook in 1919 nog slachtoffers.
[Tweeduizend Jaar Geschiedenis van Overijssel: K. Jansma, e.a., 1990, blz. 378; Extreem weer!: J. Buisman, blz. 301]
- 19150203 5020 **Bejaard echtpaar omgekomen bij brand.**
Arbeider J. Speelman en zijn vrouw werden door de brand verrast, terwijl ze in bed lagen.
[NRC 04 februari 1915]
- 19151200 2070 **Stichting Rietvlechtschool.**
Commissie tot behartiging van het Vlecht onderwijs in Giethoorn, opgericht in 1915, onder leiding van ds. Hylkema besloot een school te stichten in het pand waarin o.a. het huidige hotel Centrum is gevestigd. Op 1 oktober 1928 kwam er een einde aan de school.
[TP-0001; TP-1046; SC-0045]
- 19160000 5040 **Oprichting vereniging “Tot het te Giethoorn, genaamd Samen Een”**
Voorzitter Ds. T.O. Hylkema.
[TP-0001; SC-0045]
- 19160000 2080 **Oprichting Afdeling van het Groene Kruis te Giethoorn**
Een van de oprichters was Ds. T.O. Hylkema, maar dokter Algra en dominee Schuurmans waren de stuwende krachten van het Groene Kruis in de jaren voorafgaande aan de definitieve oprichting.
Zusterverenigingen van de afdeling waren “Het Zwakke Kind”, Vereniging voor Ziekenhuisverpleging “Ziekenzorg” Giethoorn en Vereniging voor Wijkverpleging en Tuberculo-

- sebestrijding (statuten wijziging van de laatste vereniging in 1931).
Statutenwijziging van de afdeling Groene Kruis in 1946. Bij de statutenwijziging 26 juli 1979 gaan de afdeling Groene Kruis en de Vereniging voor Wijkverpleging en Tuberculosebestrijding samen verder onder de naam "Het Groene Kruis".
[VR-0522 en 0523; Steenwijker Courant 19 april 1957, 24 mei 1957 en 21 februari 1958]
- 19160113 2092 **Stormvloed**
Op 13 en 14 januari werd door de Zuiderzeevloed 687 km² land overstroomd. Deze watersnood in het Zuiderzeegebied gaf de doorslag tot afsluiting van de Zuiderzee.
[J. Buisman "Extreem weer!" blz. 293; TP-2094]
- 19161230 2091 **Drama van Jonen.**
Zoon (22 jaar) dodelijk getroffen door de hagel uit het geweer van z'n vader.
[Zwervend door de Kop van Overijssel: T.R. Stegeman; Uit de Geschiedenis van Brederwiede: Koos Dijkstra e.a.; KR-0133]
- 19170000 3040 **Beroepsvisserij**
Het aantal beroepsvissers in de Kop van Overijssel bedroeg dit jaar 300. Velen hadden landbouw als hoofdberoep en visserij als nevenberoep. (Door de afsluiting van de Zuiderzee en de inpoldering daarvan plus de ontginning in de Kop van Overijssel ging de beroepsvisserij in latere jaren sterk achteruit.)
[Verslagen van de Hoofdafdeling Zoetwatervisserij van de Koninklijke Heidemaatschappij]
- 19180000 2041 **Kraggehuis gebouwd op een eiland in het Bovenwiede.**
Officiële opening 1921. Het vakantiehuis, gebouwd op het eiland genaamd 'de Lange Kragge' is verbrand in 1958 en 1976. Beide malen is het herbouwd. De laatste keer in 1977.
[Punterend door Giethoorn, Tom Vos; Kerken in de Kop: J. de Kruyf]
- 19191007 4070 **Oprichting Koninklijke Luchtvaart maatschappij voor Nederland en Koloniën**
[* 51 Luchtvaart]
- 19200000 3020 **Rietteelt**
Een deel van de bevolking schakelde rond deze tijd over op de rietteelt als middel van bestaan. Veelal als nevenberoep.
- 19200320 5040 **Oprichting Korfbalvereniging Samen Een.**
Het eerste korfbalveld was een weiland van de heer Steenbeek waar men alleen met de punter kon komen. Opggericht door Carolus Verhulst, secretaris van ds. Hylkema.
[75 jaar korfbal in Giethoorn: Femmy Woltman-Groen e.a., 1995; Steenwijker Courant 23 maart 2015]
- 19200609 1041 **Officiële opening gemaal A.F Stroink.**
Aanbesteding in najaar 1918. Eerste installatie in november 1919 in werking; tweede pomp in januari 1920 gereed. Gemaal twee rechtopstaande stoommachines. Vermogen 1620 m³ per minuut. Kosten fl. 810.359,03. In 1926 uitgebreid met een derde pomp. Maalpeil eerste jaren NAP - 0,50m; in winter 1928/1929 als proef NAP - 0,65m en winter 1930/1931 gebracht op NAP - 0,70m.
[Waterrijk Noordwest-Overijssel, Een hele zorg: H. van der Boon; blz. 55, 57 en 68; SC-0045]
- 19201231 2020 **Kerkelijke gezindheid.**
Volkstelling 1920
41,3 % Doopsgezind
40,1 % Hervormd
2,5 % Gereformeerd
0,5 % Rooms katholiek
15,6 % geen
[Giethoorn: J.M.H. Hekman, 1925; Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., blz. 102]
- 19210528 2000 **Koningin Wilhelmina met haar gevolg (Prins Hendrik en Prinses Juliana) bezoeken in de namiddag Giethoorn.**
Ze bezichtigen ons dorp per punter. (Het punterboompje, welke Prinses Juliana hanteerde, is bewaard gebleven in 't Olde Maat Uus.)
[NRC 29 mei 1921; KR-0175]
- 19220000 1160 **Woningpolitiek minister Aalbers treft ook Giethoorn.**
Voor de arbeiders wordt het onmogelijk gemaakt om een behoorlijke woning te betrekken. Het gemeentebestuur haalt "bokken" op het droge om daar op houten woningen te timmeren.
[NRC 11 januari 1922]
- 19221016 4070 **Opening busdienst van Steenwijk, Giethoorn, Wanneperveen en Kolderveen naar Meppel**

		Door de Steenwijker stalhouder P. Jonker. Op 30 april 1929 is deze dienst gestaakt. [Van Tram, Boot en Bus: Jacob H.S.M. Veen, blz. 86]
19240101	2020	Giethoorn telt 2260 inwoners. Bevolkingsdichtheid ongeveer 60 personen per vierkante kilometer. Geboortecijfer ong. 2%, sterftcijfer ong. 1%. [UT-01118 blz. 8; Giethoorn: J.M.H. Hekman]
19250000	2041	Bouw nieuwe leerkamer naast Doopsgezinde kerk. Kosten ca. f 1800, - [UT-0118, blz. 20]
1925-1926	5030	Elektrische verlichting in huizen en op paden. Giethoorn krijgt elektriciteit. (Volgens Hilly Timmerman-Maat kon op haar geboortedag, 6 oktober, voor het eerst de elektrische verlichting in haar ouderlijk huis worden ontstoken.) [Giethoorn door J.M.H. Hekman; SC-0026; OMU Bulletin 2013-1]
1920-1935	2060	Raadsvergaderingen vol tumult. In deze periode, vooral in de periode van burgemeester Hasenberg, waren de raadsvergaderingen van dusdanig verbaal gehalte, dat zelfs de landelijke pers er meerdere malen over schreef. O.a. de perikelen rond de Rietvlechtschool kwamen vaak aan de orde. Propagandist van de S.D.A.P., tevens Tweede Kamerlid, noemde Hasenberg "een saboteur eerste klas". Ten tijde van de raadsvergadering op maandagmorgen 26 oktober 1926 hing een bordje met de tekst "Verdacht vee. Mond en klauwzeer" aan het gemeentehuis naar aanleiding van het in beslag nemen van de wedstrijdbal tijdens een korfbalwedstrijd op besmet terrein. [NRC 28 oktober 1925; 75 jaar Korfbal in Giethoorn: Femmy Woltman-Groen e.a., 1995; Meppeler Courant 7 juli 1967]
19270115	2110	In Dwarsgracht wordt IJclub Ons Belang te Dwarsgracht en Jonen opgericht. [Schaatsen in Hollands Venetië: Lamberthe de Jong]
19280124	1080	Oprichting NV Ontginningsmaatschappij "Land van Vollenhove" Bij koninklijk besluit de officiële oprichting van deze semi-officiële instelling met een ruime handelingsbevoegdheid met als enige aandeelhouders het rijk (vier aandelen), de provincie (twee aandelen) en het waterschap Vollenhove (één aandeel) met als directeur A.F. Stroink. Gemeenten speelden geen rol bij de voorbereiding en oprichting van de maatschappij. Niet de werkverschaffing, maar de ontginning was een belangrijk motief voor de oprichting. [Giethoorn en de Werkverschaffing: T.R. Stegeman; De polders van het Land van Vollenhove: H. van der Boon]
19280800	2060	Gidsen moeten vergunning hebben. De personen, die als gids dienen voor vreemdelingen of daartoe postvatten, moeten thans een vergunning hebben van het gemeentebestuur. Eventuele klachten over de gedragingen dezer gidsen kan leiden tot intrekking van de vergunning. [Nieuwsblad van Friesland 14 augustus 1928]
19281016	4070	Vergunning voor busverbinding Blokzijl-Vollenhove-Blauwe Hand-Giethoorn-Steenwijk Verleend aan Jan Oord uit Kuinre [Van Tram, Boot en Bus: Jacob H.S.M. Veen, blz. 86]
19281214	1080	Start ontginningswerkzaamheden in Polderafd. 4. Eerste spade in de grond door minister J.B. Kan. In 1932 deze polderafdeling bijna gereed. [Waterrijk Noordwest- Overijssel Een hele zorg: H. van der Boon, 1989 blz.69 en 76; Giethoorn en de Werkverschaffing: T.R. Stegeman; De polders van het Land van Vollenhove: H. van der Boon]
19281200	2091	Poging tot moord en zelfmoord. Een ongehuwde 33-jarige man bracht zijn ongeveer 30-jarige hospita met een bijl een drietal slagen toe, waarna de dader, zich zelf ernstig verwondde, waarna hij spoedig overleed. [Het Vaderland 27 december 1928]
19290000	4000	Giethoorn telt 36 bedrijven. Aantal bedrijven t/m 9 personen 35 Aantal bedrijven 10 of meer 1 (<i>melkfabriek</i>) [Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., blz. 379]
19290000	1030	Dorpsgracht e.a. in Giethoorn uitgebaggerd. [Informatiegids Giethoorn 2013; Nieuwsbode 20 mei 2015]
19290402	2080	Oprichting Vereniging voor Ziekenhuisverpleging "Ziekenzorg" Giethoorn. Statutenwijziging 28 maart 1953. [VR-0520]

- 19290706 1030 **Officiële opening kanaal Steenwijk – Beukers.**
Met het graven van het kanaal Steenwijk- Beukers is - onder auspiciën van het waterschap Vollenhove - begonnen in januari 1924. De kosten bedroegen ongeveer 440 000 gulden. Gedeelte Giethoorn - Beukers werd gefinancierd in het kader bemaling Meppelerdiep. In maart 1924 werkten aan het graven van het nieuwe kanaal Steenwijk- Giethoorn 500 werklozen, waarvan 110 uit Giethoorn.
[Waterrijk Noordwest-Overijssel: Een hele zorg: H. van der Boon; De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 27; Giethoorn en de Werkverschaffing: T.R. Stegeman; De polders van het Land van Vollenhove: H. van der Boon]
- 19290000 5020 **Molen verbrand.**
Molen achter 't Klooster op het land van Berend Bakker verbrand door blikseminslag.
- 19300101 2020 **Giethoorn telt 2156 inwoners.**
Bevolkingsdichtheid ongeveer 61 personen per vierkante kilometer. Grondoppervlakte 3537 hectare. Aantal mannen 1163 en vrouwen 993.
[Overijssel: G.J.A. van Engelen e.a., blz. 98]
- 19300300 5030 **Start aanleg waterleiding.**
Een jaar daarna waren nog maar 131 van 367 huizen aangesloten.
[Bruinenberg, Henk: De Tijd Vertelt; blz. 70.]
- 19300314 1080 **Uitzaaien eerste zaad (haver) in de Beulakerpolder.**
[Bruinenberg, Henk: De Tijd Vertelt; blz. 145.]
- 19300408 1080 **Voor de laatste maal bulderen de kanonnen over de Noordwesthoek om te waarschuwen voor hoogwater.**
[Bruinenberg, Henk: De Tijd Vertelt; blz. 22.]
- 19300615 5040 **Oprichting sportvereniging G.V.V. in Giethoorn Noord.**
Al gauw werd de naam Voetbal Vereniging Giethoorn en later in 1948 Sportvereniging Giethoorn. In eerste instantie alleen een afdeling voetbal. In 1948 uitgebreid met de afdeling gymnastiek (oktober) en in 1952 met de afdeling toneel. Later nog uitgebreid met de afdelingen tennis 1979 en volleybal 1975.
[Speciale krant 75-jarig jubileum; KR-0613]
- 19301231 2020 **Giethoorn telt 2119 inwoners.**
[Rapport Toekomstmogelijkheden van de Gemeente Giethoorn 1952]
- 19310000 1080 **NV ontginningsmaatschappij “Land van Vollenhove” overgenomen door staat.**
[SC-0026]
- 19310000 2042 **Hervormde kerk gerestaureerd.**
[UT-0112, blz.38]
- 19320000 2041 **Doopsgezind vakantiehuis “Samen Een” gebouwd aan de overkant (oostkant) van het Bovenwiede.**
Gebouwd door Doopsgezinde Broederschap voor catechesatiegroepen van Doopsgezinde Gemeenten. In 1981 is het verbouwd.
[KR-0480, KR-0481, KR-0541, e.a.]
- 19320528 1080 **Dichting afsluitdijk.**
's Middags om tien minuten over één.
[De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 22.]
- 19321000 5040 **Oprichting voetbalclub Venitianen Giethoorn Zuid**
In 1939 ging de club ter ziele.
[Databank Sport]
- 19320000 5040 **Leden van IJclub de Volharding uit Giethoorn Noord scheiden zich af.**
In Giethoorn Noord wordt in 1933 een eigen ijsclub opgericht met de naam Klein Thialf, die wedstrijden organiseert op het Molengat.
In Giethoorn Zuid gaat men vanaf 1933 verder onder de naam IJclub 't Wiede.
[Schaatsen in Hollands Venetië: Lamberthe de Jong]
- 19330413 2050 **Oprichting Algemene Nederlandse Bouwbond, afd. Giethoorn.**
[KR-0469]
- 19330821 8000 **Oprichting VVV in Hotel Maat.**
Eén van de oprichters is Harm Schreur. Burgemeester H.A. van Leeuwen wordt benoemd tot eerste voorzitter. In 1957 krijgt de V.V.V. Giethoorn een koninklijke goedkeuring. De V.V.V. was jaren gevestigd in de ark aan de Beulakerweg in Zuid. (*Hotel Maat is nu het huidige Café Fanfare, Binnenpad 68*)
[Nieuwsblad van Friesland 23 augustus 1933; VVV-boekje 750 jarig bestaan Giethoorn; OMU Bulletin 2013-1]
- 19340000 7010 **Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten koopt de Bakkerskooi te Wanneper-**

- veen.
(Dit is de eerste aankoop van Natuurmonumenten in deze omgeving. In 1940 volgt de Otterskooi. Deze aankopen waren nog maar het begin. Er volgden steeds meer aankopen.)
- 1934-1937 5020 **Branden aan de Langesteeg**
Bij een zevental nachtelijke branden zijn o.a. een boerderij, een woning, een hooiberg in deze periode een prooi voor de vlammen. Alle branden zijn vermoedelijk aangestoken. Van één van de branden is de dader gevonden.
[Nieuwsblad van Friesland 5 april 1935; Nieuwsblad van het Noorden 29 april 1937]
- 19340417 5040 **Oprichting "Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen afd. Giethoorn"**
Later genaamd "Vrouwen van Nu. Afd. Giethoorn". Op 11 november 2014 is besloten om de afdeling Giethoorn per 1 januari 2015 op te heffen. (Terugloop aantal leden en onvoldoende bestuursleden.)
[KR-0210; KR-0623; Steenwijker Courant 24 december 1958; Steenwijker Courant 28 april 2014; Steenwijker Courant 28 november 2014; Steenwijker Courant 29 december 2014]
- 19350000 8000 **Horecabedrijf "Theehuis" gebouwd.**
Omstreeks deze tijd bouwt Jan Prinsen het "Theehuis" aan de overkant van het Bovenwiede. Later krijgt het de naam Paviljoen 't Wiede. In 1969 is het paviljoen afgebrand. Er kwam kort daarna weer een nieuw paviljoen, maar toen Natuurmonumenten eigenaar werd, is het in juni 2005 afgebroken.
- 19350707 8000 **Smit's Paviljoen feestelijk geopend.**
Op 24 palen is midden in het Bovenwiede door de familie Smit een paviljoen gebouwd, welk alleen te bereiken was met een boot. In 19478 is het paviljoen dichterbij naar de vaste wal verplaatst. Met een steiger was het paviljoen toen ook te voet te bereiken.
[KR-0140; Gieters Ni'js, juli 2015]
- 19360000 2041 **Oprichting afdeling "Zusterkring" van de Doopsgezinde Gemeente.**
Kijkt naar zieken en bejaarden.
[Punterend door Giethoorn: Tom Vos; Kalender svGiethoornse]
- 19360707 2092 **Neerslagrecord etmaal**
's Morgens 8 juli wordt er aan de Cornelisgracht in Giethoorn 76,5 mm neerslag afgetapt uit de regenmeter.
[KNMI]
- 19370000 1080 **Uitgifte van 23 boerderijen in het ontgonnen gebied ten westen van het kanaal binnen de Gemeente Giethoorn.**
Uitgifte bracht veel wrevel en commotie onder de bevolking, omdat er maar weinig bewoners van Giethoorn hiervoor in aanmerking kwamen. In latere jaren kwamen gelukkig meer Gietersen op de boerderijen. Voor de ontginning zijn 2626 percelen onteigend. Deze percelen waren merendeels eigendom van Gietersen.
[Giethoorn en de werkverschaffing: T.R.Stegeman]
- 19371003 4070 **Opening N.W.H.-autobusroute Blauwe Hand-Giethoorn-Steenwijk.**
Overgenomen van J. Oord (de E.B.B.O.)
[Van Tram, Boot en Bus: Jacob H.S.M. Veen, blz. 122]
- 19380000 1050 **Begin gemaakt met het asfalteren van de Beulakerweg .**
Een gedeelte van de weg van Steenwijk naar Giethoorn wordt daarvoor eerst uitgegraven om de ondergrond van veen te verwijderen. Er komt in de plaats daarvan zand. (Gedeelte tussen Beulakerweg 114 en 126) Bij de andere gedeelten wordt gewerkt met matten, netten.
[Steenwijker Courant 23 april 1938]
- 19400103 7010 **Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten koopt de Otterskooi.**
De kooi, groot ca. 35 hectare, werd gekocht van de heer G.A. Brouwer uit Groningen voor fl. 12.000,-. Brouwer had in de periode daarvoor de kooi met diverse percelen in de omgeving gekocht van diverse eigenaren.
- 19400507 5030 **Automatisering telefoon.**
[Gieters Ni'js september 1996]
- 1940-1945 2093 **Tweede Wereldoorlog.**
Al hoewel de Tweede Wereldoorlog een verschrikkelijke gebeurtenis was, is deze in Giethoorn betrekkelijk "rustig" verlopen. Natuurlijk waren de Duitsers van 10 mei 1940 tot 13 april 1945 hier lijfelijk aanwezig, waren er NSB'ers(1), was hier ook de avondklok ingesteld, was er zwarte handel in bonkaarten, was er een ondergrondse, waren er onderduikers, zijn er mensen gevangengezet, waren er huiszoekingen en razzia's o.a. op 25 oktober 1943, 25 januari 1944, 4 maart 1944, werden mannen te werk gesteld in o.a. Duitsland en Havelte en bracht de oorlog slachtoffers. Maar in vergelijking met andere plaatsen, was het hier vrij rustig. Hier kon men ook niet spreken van echte hongersnood, Hier waren evacués (2) uit het

- westen van het land. Naast personen die heulden met de bezetter, waren er ook personen, die zich op een positieve manier verdienstelijk maakten, in deze periode o.a. veldwachter Vischer, en de beide dominees Ket en Mulder.
- 1) In Giethoorn woonden relatief de meest actieve NSB'ers van het Land van Vollenhove.
- 2) De evacués (hongerkiender) waren voornamelijk kinderen in de hongervinter 1944-1945. [Zes jaren onder Bezetting en na Bevrijding: A. Mulder e.a. ; Uit de geschiedenis van Bredewiede: K. Dijkstra e.a.; Over de Hoge Brug: A.Piek-Smit; Bevrijdingskrant 12 april 1945; Steenwijker Courant april 2015; SC-0005; SC-0531]
- 19410124 1090 **Brief van Burgemeester en Wethouders van Giethoorn aan het Departement van Sociale Zaken.**
In deze brief het verzoek tot herverkaveling van de gronden ten oosten van het dorp, en een verlaging van het waterpeil. Dat door die ingrepen, zowel de Dorpsgracht als het Bovenwiede en de Molengracht zouden droogvallen moesten we maar voor lief nemen. Zo'n vaart liep het toch niet met het toerisme. Het rijk veegde het verzoek van tafel. *(Er zou enige tijd later wel een verkaveling komen, maar niet zo rigoureuus als het gemeentebestuur wilde. Gelukkig maar. Het was de doodsteek van het dorp geworden.)*
[Ontmoetingsplaats van Verhalen: J. de Kruyf; De Stentor 11 juli 2013]
- 19430607 2093 **Overval door de Ondergrondse op het Gemeentehuis van Waneperveen.**
Doelwit van de overvallers waren het bevolkingsregister en woningregister.
[Ontmoetingsplaats van Verhalen: J. de Kruyf]
- 19430900 5020 **Twee boerderijen tot de grond toe afgebrand.**
De boerderijen aan het Zuiderpad van H. Smit en H. Groen zijn vermoedelijk aangestoken. Drie gezinnen dakloos.
[Zwolse Courant 24 september 1943]
- 19440229 2093 **Oorlogsvliegtuig stort neer bij Jonen.**
Op de terugweg van Duitsland stort een Lockheed P38 door motorpech om ongeveer 1.00 uur neer in de kraggen aan de rand van de Walengracht. De 26-jarige Canadese vlieger Frederick C. Gramba komt hierbij om het leven.
[KR-0001]
- 19440923 2093 **Noordwesthoek onderwater.**
Grote delen van de omgeving werden door de Duitsers onder water gezet met het doel de opmars van de geallieerden te bemoeilijken of tegen te houden. *(Het gebied ten zuiden van de Veneweg werd geïnundeerd. De doorgangen in de Veneweg werden afgedamd; ook het kanaal bij de Blauwe Hand. Het water stroomde hier en daar over genoemde weg en door onvoldoende malen mede door gebrek aan brandstof, steeg het water elders zodanig dat in allerijl kaden zijn gemaakt.)*
[KR-0040]
- 19440905 4070 **Sluiting N.W.H.-autobusroute Blauwe Hand-Giethoorn-Steenwijk.**
[Van Tram, Boot en Bus: Jacob H.S.M. Veen, blz. 122]
- 19450505 2093 **Bijeenkomst bevrijding.**
In verband met de bevrijding vindt er 's avonds een bijeenkomst plaats op de parkeerplaats bij het gemeentehuis, waar het woord werd gevoerd door waarnemend burgemeester J. Schreur, de commandant van de B.S. de heer R. Groen en namens de evacués de heer Bruinink uit Den Haag. Giethoorns Fanfare verleende muzikale medewerking.
[Steenwijker Courant]
- 19450517 2093 **Bevrijdingsfeest.**
In Giethoorn werd een uitbundig bevrijdingsfeest gehouden.
(Dagen, weken, hier en daar in het land zelfs maanden duurde het feest van de vrijheid. Maar daarna volgde voor bijna iedereen de ontzuivering.)
[KR-0040; Zonnieuws 2013 – 3; Na de bevrijding: Ad van Liempt]
- 19450000 6070 **Zangvereniging "Soli Deo Gloria" Dwarsgracht opgericht.**
Opgeheven wegens gebrek aan nieuwe leden in 1969. (Opgericht eind 1945 of begin 1946)
[Steenwijker Courant 8 december 1958; Kalender svGiethoornse]
- 19451119 4070 **Heropening N.W.H.-autobusroute Blauwe Hand-Giethoorn-Steenwijk**
[Van Tram, Boot en Bus: Jacob H.S.M. Veen, blz. 123]
- 19460601 2070 **De eerste kleuterschool in Giethoorn Zuid.**
De start is in de leerkamer van de Doopsgezinde Kerk met als eerstekleuteronderwijzeres juffrouw Breider en al gauw Hennie Schreur, (hoofdleidster per 1 september 1948). *(Vanaf 1941 was er al een kleuterklas van de Doopsgezinde Kerk.)*
[Zes jaren onder Bezetting en na Bevrijding, A. Mulder e.a.; Steenwijker Courant 3 december 1958; Herinneringen aan d'Olde Skoele: Femmy Woltman-Groen]

DATUM	T.C	GEBEURTENIS OMSCHRIJVING BRON
19460000	6070	De eerste georganiseerde versierde optocht van boten, de Gondelvaart, vindt in Dwarsgracht plaats. [Steenwijker Courant; Informatiegids Giethoorn 2013]
19461116	5040	Oprichting Oranjevereniging te Dwarsgracht. Vereniging organiseert allerlei activiteiten in bovengenoemde buurtschap. [Steenwijker Courant 18 maart 1959]
1946-1947	2092	Streng winter. Ruim drie maanden schaatsen Van 16 december tot 22 maart, zijnde 96 dagen aan één stuk, schaatsen op het Bovenwiede. [Gieters Ni'js]
1947-1949	2093	Politieacties in Nederlands Indië. Ook Giethoornse mannen moesten naar Indië als militair. Enkelen lieten daar het leven. [Een prootie mit....Gietersen: Femmy Woltman-Groen; Na de bevrijding: Ad van Liempt]
19470531	2020	Giethoorn telt 2565 inwoners. [Rapport Toekomstmogelijkheden van de Gemeente Giethoorn 1952]
19480000	3030	Oprichting Afdeling Giethoorn der Oostelijke Pluimvee Coöperatie. Coöperatie had tot doel het verzamelen en verkopen van eieren. In 1956 meer dan een miljoen eieren verhandeld. Opslagplaats enkele jaren in de gemeentelijke opslagplaats aan het Paardepad, later Hylkemaweg. [Steenwijker Courant 1957]
19481011	5040	Oprichting toneelvereniging "De Olijke Spelers" te Dwarsgracht. [Steenwijker Courant 3 april 1959; KR-0339]
19491009	5040	Oprichting Gymnastiekvereniging Samen Een. Na Giethoorn Noord heeft Giethoorn Zuid nu ook een gymnastiekvereniging.
19510000	1050	Gemeente neemt de (fiets voet)paden langs de dorpsgracht over. Gemeente begint dit jaar met het overnemen van de paden langs de dorpsgracht en de bruggen over de dorpsgracht in Giethoorn en Dwarsgracht. De gemeente betaalde hiervoor een symbolisch bedrag aan de eigenaren. Tijdens de Ruilverkaveling Giethoorn-Wanneperveen werden de laatste gedeelten van het pad toegewezen aan de Gemeente. [KR-0089; BO-060; Steenwijker Courant o.a. 1956, 1957 en 1958]
19510913	1050	Openstelling weg Steenwijk - Blokzijl. Waarnemend Commissaris der Koningin in de provincie Overijssel, de heer H. de Vroome uit Steenwijk, in gezelschap van ir. Toet van de Provinciale Waterstaat opende de weg zonder enig officieel ceremonieel. (De openstelling van de provinciale weg heeft o.a. Muggenbeet uit zijn isolement verlost). [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg; blz. 156.]
19520000	1150	Aardgas gevonden. Op een diepte van ongeveer 1330 meter is in de Deukten (Giethoornsche Polder) aardgas gevonden. De nieuw aangelegde weg naar de boorinstallatie kreeg in de dorpsmond de naam de NAM weg of Boortorenweg (thans de Deukten). In 1966 is de aardgasput gesloten. [Steenwijker Courant 22 januari 1969, 22 augustus 2016]
19520000	2110	De ijsclubs "t Wiede" uit Zuid en "Klein Thialf" uit Noord gaan samen onder de naam "IJsclub Giethoorn" [Schaatsen in Hollands Venetië: Lamberthe de Jong]
19520127	1050	Paardepad wordt Ds. T.O. Hylkemaweg. In de vermaning vindt onder grote belangstelling een eenvoudige herdenking plaats van de dag waarop dominee Hylkema, veertig jaar eerder, in deze gemeente zijn intrede heeft gedaan. Ook de gemeenteraad is zijn oud-burger niet vergeten. Uit waardering voor zijn het vele maatschappelijke en sociale werk van dominee Hylkema wordt het Paardepad naar hem vernoemd. [Steenwijker Courant; Wikipedia]
19520408	2060	Omnummering huizen in Giethoorn. Bij raadsbesluit krijgen alle huizen een ander huisnummer (van wijknummering naar wegnummering). [OK-0002]
19520500	4060	Klein Handels Vereniging Giethoorn Bij de winkeliersvereniging worden de bestuurstaken verdeeld (5 bestuursleden). Omstreeks 1980 gaat de vereniging ter ziele. [Steenwijker Courant 20 mei 1952]
19520610	1060	Eerste spade in de grond voor nieuw streekdorp Scheerwolde Op woensdag 1 juli 1953 onthulde koningin Juliana tijdens een werkbezoek een gedenksteen. Scheerwolde telde in 1958 ruim 50 woningen

- 19530200 2092 [De Tijd Vertelt: Henk Bruinenberg, blz. 156.]
Gietersen naar Zeeland om met hun punters te helpen bij de watersnood.
Giethoorn stelt 150 punters ter beschikking met 70 man voor de bediening plus enkele buitenboordmotoren. Als dank is er een marinevaartuig, zijnde een mijnenveger van ongeveer 400 ton, vernoemd naar ons dorp (Hr. MS. Giethoorn).
 [Steenwijker Courant februari 1953; SC-0004; SC-0518]
- 19530000 1060 **Jonen aangesloten op de waterleiding.**
 Daarvoor haalden de bewoners het water uit de gracht of voor helder water uit het Duiniger Meer.
 [Pennestreekjes: A.Piek-Smit; Steenwijker Courant 21 april 1953]
- 19530701 2000 **Koninklijk bezoek aan Giethoorn.**
 Het gezelschap maakte per punter een tochtje in de Dorpsgracht.
 [Kalender svGiethoornse; KR-0175]
- 19540000 2070 **Bouw openbare lagere school in Giethoorn-Zuid aan het Binnenpad.**
 Opening in 1955
 [Steenwijker Courant 23 februari 1954, 22 november 1954 en 3 oktober 2014]
- 19540000 1060 **Start woningbouw in Giethoorn –Noord.**
 Bouw aan weerszijden van de Kerkweg, in de volksmond genaamd “de Ni’jbouw”
 In Giethoorn was er tot nu toe alleen maar lintbebouwing langs wegen en grachten.
- 19550000 2070 **Bouw openbare lagere school in Giethoorn-Noord aan de Wilgen.**
 Opening in 1956. Giethoorn-Noord en Zuid hebben nu allebei een nieuwe school. Dit tegen de wens van burgemeester Van der Goot. Hij wilde één lagere school voor Noord en Zuid in de Deukten. Maar de bevolking was hier tegen. Ze gingen om hun standpunt kracht bij te zetten met handtekeninglijsten langs de deur.
 [Steenwijker Courant 23 februari 1954]
- 19550000 2110 **Aanleg sportterrein.**
 De Nederlandse Heidemaatschappij legt aan de zuidkant van de Kerkweg een sportterrein aan.
 [Steenwijker Courant 14 februari 1955]
- 1956-1960 1050 **Giethoorn “uit de modder”**
 Gemeente verbetert en verhard vele voetpaden en wegen. Vooral de voetpaden langs de dorpsgracht waren bij langdurige regenval een en al modderbanen. De Gemeente had meer financiële armslag.
 [Steenwijker Courant o.a. 1956, 1957 en 1958]
- 19570311 1050 **Opening toegangsweg “De Rietlanden”naar Dwarsgracht.**
 De weg werd toen door de autoriteiten nog gezien als een deel van de ringdijk van de inpoldering van Dwarsgracht. Gelukkig? Is de inpoldering daar niet doorgegaan.
 [Steenwijker Courant 16 oktober 1956 en 13 maart 1957; KR-0170]
- 19580101 5030 **Overdracht Gemeentelijk Electriciteitsbedrijf.**
 Het G.E.B. wordt overgedragen aan de N.V. Electriciteitsbedrijf IJsselcentrale te Zwolle. (“Het electriciteitsbedrijf was jaren een van haar beste melkgevende koeien” voor de gemeente.)
 [Steenwijker Courant 30 oktober 1957 en 10 januari 1958]
- 19580000 6070 **De film van “Fanfare” wordt opgenomen.**
 De komische film geregisseerd door Bert Haanstra behoort tot de mijlpalen uit de Nederlandse filmgeschiedenis. De film, **grotendeels opgenomen in Giethoorn**, over twee rivaliserende fanfares in het fictieve dorpje Lagerwiede zorgt voor een **zeer grote impuls** voor de recreatie. De film ging op 23 oktober 1958 in het Amsterdamse Tuschinski in première. (*Bert Haanstra nam in 1975 de speelfilm “Dokter Pulder zaait Papavers” op in Blokzijl.*)
 [Fanfare: J. Blokker; Fanfarekrant, Speciale Uitgave vanwege 40 jaar film Fanfare; **Steenwijker Courant 23 juni 2017**; KR-0198, KR-0199, KR-0340, o.a.]
- 19590504 1050 **Paardepad wordt Ds. T.O. Hylkemaweg. Ds. Hylkema verricht symbolisch de openingsdaad van de opgeknapte Hylkemaweg.**
 De gemeenteraad besluit om de naam van het pad te wijzigen naar **aanleiding van het vele maatschappelijke en sociale werk van dominee Hylkema. In de afgelopen maanden is de Cornelisgracht drooggelegd ten behoeve van de verbreding en het opknappen van de naast gelegen Hylkemaweg. De Cornelisgracht is dien ten gevolge wat opgeschoven naar het noorden. Tijdens deze werkzaamheden is er tevens een transportband geplaatst langs de gracht en onder de weg door om de melkbussen vanaf het melkvlot in de melkfabriek te krijgen.**
 [TP-0001; Steenwijker Courant 5 mei 1959]

DATUM	T.C	GEBEURTENIS OMSCHRIJVING BRON
19590601	2110	Oprichting Zeilvereniging 't Wiede. Eigenlijk was het meer een heroprichting van de op 2 mei 1937 opgerichte Watersportvereniging 't Wiede. Vanaf 1967 organiseert de zeilvereniging ieder jaar in augustus de "Zeilpunter Teamwedstrijden". In eerste instantie waren het de "Camping Zeilwedstrijden". [Zeilvereniging 't Wiede 50 jaar; KR-0402, KR-0403]
19590600	4050	Te waterlating van eerste plasticboot in Giethoorn Scheepswerf Giethoorn (Smit) maakt als een van de eersten in Noord Nederland een sierlijke plasticboot naar eigen ontwerp. [Steenwijker Courant 12 juni 1957]
1960531	2020	Giethoorn telt 2509 inwoners, zijnde 1280 mannen en 1229 vrouwen. <i>Algemene volkstelling</i> Kerkelijke gezindheid. 30 % Hervormd 24 % Doopsgezind 7 % Gereformeerd 1 % Rooms katholiek 38 % geen [UT-0167; KR-0339]
19620100	1050	De verbindingsweg "de Bramen" tussen de Kerkweg en de Klosse in gebruik genomen. [Steenwijker Courant]
19630000	4090	Einde van de zuivelfabriek. Als gevolg van een fusie van zuivelfabrieken in de naaste omgeving wordt "de Coöperatieve Zuivelfabriek de Eendracht" gesloten. De familie Schuttelaar heeft daarna nog enkele jaren een grossierderij in het gebouw geëxploiteerd, waarna het in 1983 is afgebroken ten behoeve van woningbouw.
19640101	5010	Opheffing Waterschap De Gietersche Polder. Het waterschap groot 128 ha. en opgericht 1940 gaat over met nog een twintigtal kleine waterschappen naar het Waterschap Vollenhove. [Waterrijk Noordwest-Overijssel Een hele zorg: H. van der Boon, 1989]
19640000	2110	Middenin het Bovenwiede komt een zwemeiland ter grootte van 2500 vierkante meter. [Steenwijker Courant 17 februari 1964; Steenwijker Courant 9 maart 1964]
1963-1964	1050	Jonen krijgt een nieuw fietspad en een pontje. Door het aanleggen van een nieuw fietspad en de aanschaf van een pontje in 1964 kan men van Giethoorn via Dwarsgracht en Jonen naar Blokzijl. Het pontje was afkomstig uit Belt Schutsloot. De eerste pontbaas was Wiecher Miggels. [Steenwijker Courant 17 februari 1964; Uit de Geschiedenis van Brederwiede: Koos Dijkstra e.a.; TP-1057; KR-0976, KR-0977, e.a.]
19640000	1160	Giethoorn krijgt een eigen bibliotheek. [KR-0443]
19640000	1050	Nieuwe verbindingsweg tussen de Beulakerweg en de Gasthuisdijk aangelegd. Deze weg, genaamd De Auken, aangelegd door de Kon. Ned. Heidemaatschappij zorgt ervoor, dat de gronden achter Giethoorn en Zuidveen beter zijn ontsloten. [Steenwijker Courant 1964]
19650000	1060	In het najaar wordt begonnen met woningbouw ten zuiden en ten noorden (1970) van de Cornelisgracht. Er ontstond door deze bouw een klein kerntje over de Koppersbrug richting Dwarsgracht.
19660300	6090	Nieuwe vereniging Burenplicht Nadat de gemeentelijke vereniging Burenplicht was opgeheven, besluiten de buurtschappen Dwarsgracht en Jonen om een nieuwe vereniging op te richten. [Steenwijker Courant 28 maart 1966]
19661100	6070	Hollands Venetië Band bestaat 20 jaar. Het dansorkest uit Giethoorn verzorgde ontelbare keren voor de stemmingsmuziek bij bruiloften en partijen in Giethoorn en omstreken. Succesnummer "Marietje". <i>(Eind jaren negentig stopte de band van de familie Scholten er mee.)</i> [KR-0346; Steenwijker Courant 9 november 1966]
19670300	8000	In één richting varen in grachten Rondvaartbedrijven en punterverhuurders hebben na overleg met het gemeentebestuur besloten voortaan slechts in één richting te varen in de grachten naar aanleiding van de toenemende drukte van boten. [Steenwijker Courant 31 maart 1967]
19670700	8000	Jonen per fiets bereikbaar vanaf Blokzijl en Vollenhove.

		Door het aanleggen van een fietspad door de Heven. [Steenwijker Courant 26 juli 1967]
19690000	1060	Giethoorn krijgt aardgas. De beide oude gedeelten van het dorp worden aangesloten op het aardgasnet. Dwarsgracht volgt in 1970. (<i>De eerste voorbereidingen zijn al in 1966</i>) [Steenwijker Courant maart 1966; Steenwijker Courant 13 januari 1969; Steenwijker Courant 24 januari 1969]
19690502	1160	Museum “de Oude Aarde” opent haar deuren. Het is het eerste museum (museum met flonkerende edel- en sierstenen en oude kristalformaties) in ons dorp en geniet weldra een grote bekendheid. Later kwamen er meer musea. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; Informatiegids Giethoorn 2013; Steenwijker Courant 5 mei 1969; KR-0618]
19690800	2092	Neerslagrecord In de maand augustus valt er in Giethoorn 290 mm neerslag. (<i>Jarenlang was er aan de Cornelisgracht bij het stoomgemaal een regenmeetstation van het KNMI.</i>) [KNMI]
19700000	1050	Ten behoeve van de verbetering en verbreding van de Beulakerweg word er een begin gemaakt met het afbreken van enkele huizen in Noord. [Steenwijker Courant 9 februari 1970]
19710600	8000	Camping Kroon bestaat 25 jaar. De oudste camping van Giethoorn gelegen aan het Bovenwiede in de Kruumte van de familie Kroon-Doze. Voor de oorlog reeds een kleine camping met een kampeerschuur. In de oorlog was hier plaats voor onderduikers. [Steenwijker Courant juni 1971]
19710623	2070	Einde van de school op het Dwarsgracht. De laatste 14 leerlingen hebben de laatste schooldag op deze school. [Zwervend door de Kop van Overijssel: T.R. Stegeman; SC-0530; Steenwijker Courant 23 juni 1971; OMU Bulletin 2011-1]
19710000	1060	Jonen op het elektriciteitsnet aangesloten. Men moest het tot nu toe met de petroleumlamp of met butagas. [Steenwijker Courant 25 juni 1971]
19730101	2060	Bij gemeentelijke herindeling is Giethoorn opgegaan in de nieuwe gemeente Brederwiede. Samengaan van de gemeenten Blokzijl, Giethoorn, Vollenhove en Wanneperveen. Gemeentehuis aan de Ds. T.O. Hylkemaweg is na de fusie een tiental jaren het onderkomen van de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening “BINT”. Daarna komt het in 2002 in particuliere handen. [SC-0026; Archief OMU]
19730000	1030	De dorpsgracht krijgt een stevige houten beschoeiing om afbrokkeling van de walkanten tegen te gaan.
19730426	2020	De leerkamer van de Doopsgezinde kerk wordt aangewezen als trouwlocatie. Daarmee blijft de traditie van punterhuwelijken gehandhaafd. [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp]
19731127	1160	Oprichting “Stichting ons Dorpshuis” te Dwarsgracht. De oude school, welke is gebouwd omstreeks 1900, krijgt de naam “Ons dorpshuis” [KR-0038; SC-0007; OMU Bulletin 2011-1]
19740203	5020	Boerderij van Rijk de Gooyer door brand verwoest. Twee Giethoornse jongens steken uit wraak de boerderij van Rijk aan het Noorderpad in brand na een woordenwisseling in een café. [Steenwijker Courant]
19741015	2093	Berging van het oorlogsvliegtuig, welke is neergestort in de Tweede Wereldoorlog bij de Walengracht, ten zuidoosten van Jonen. [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp]
19750000	2020	Oorspronkelijke gemeente Giethoorn heeft ongeveer 2300 inwoners en ongeveer 775 woningen.
19750000	2110	In gebruik name van een nieuw gymlokaal aan de Sportlaan in Giethoorn Noord. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede]
19761100	2070	Peuterspeelzaal “de WipWap” opent haar deuren. Ze beginnen in de oude Zuiderschool aan het Binnenpad. [KR-0455]
19770000	5040	Oprichting belangenvereniging “Zuiderkern”.

19770309	2110	[Herinneringen aan d'Olde Skoele; Femmy Woltman-Groen] In ons dorp wordt het zwembadcomité opgericht. De bevolking van Giethoorn vecht voor een zwembad. Alle inwoners betalen honderd gulden voor een zwembad in Giethoorn. Helaas is het er niet van gekomen en wordt het comité (<i>in 1981</i>) opgeheven. [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; KR-0367; KR-0368; e.a.]
19770908	5040	Opening(nieuwe) Bibliotheek aan de Jonenweg. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; KR-0445]
19771107	2091	Familieruzie eindigt in drama. Bij een ruzie tussen vader en zoon aan het Zuiderpad raakt de vader te water en verdrinkt. [Steenwijker Courant]
1977-1979	1030	Moddervrij maken Bovenwiede. In het kader van de werkloosheidsbestrijding werd dit werk van 24 oktober 1977 t/m november 1979 uitgevoerd. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; KR-0344; KR-0450; e.a.]
19770000	1050	Ten behoeve van de verbetering en verbreding van de Beulakerweg worden enkele huizen in Zuid afgebroken o.a. "Het Wapen van Giethoorn" in februari. "Hotel Prinsen" later "t Wapen van Giethoorn" werd in 1923 gebouwd voor Jan Prinsen. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; KR-0507; OMU Bulletin 2013-1]
19780321	2070	Opening openbare kleuterschool "de Waterjuffer" in Giethoorn Zuid. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; KR-0453]
19780000	2110	Ontstaan Sportvereniging Samen Een door een samengaan van gymnastiekvereniging Samen Een met de tafeltennisvereniging Samen Een
19780930	4050	Film over punterbouwen in Giethoorn in première. Door de film van Gait Berk is de traditie van het punterbouwen in Giethoorn vastgelegd. [KR-0568]
19790102	5040	Oprichting dansgroep "De Gieterse Dansers". Folkloristische (klederdracht) dansgroep met onder meer oude volksdansen uit Giethoorn. De dansgroep is begonnen in de begin jaren zeventig. [Herinneringen aan d'Olde Skoele; Femmy Woltman-Groen; Zonnieuws 2014 -12; De Nieuwsbode 12 januari 2016; Steenwijker Courant 22 januari 2016]
19800000	6050	Het blad "Gieters Ni'js" verschijnt voor de eerste keer. Het huis aan huis verspreide informatie- en advertentieblad is in eerste instantie een uitgave van de "Stichting Evenementen Giethoorn". De laatste jaren wordt het uitgegeven door Uitgeverij Ysselhammer & Wieder. Het blad verschijnt eens per maand. [KR-0222]
1980-1981	1060	Giethoorn aangesloten op de riolering. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; KR-0331; KR-0554; KR-0555, e.a.]
19800501	4090	Het melkvlot maakt zijn laatste gang door de grachten van Giethoorn. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; KR-0539]
19800621	4090	Opening melklokaal Dwarsgracht. Ten behoeve van het vervoer van de melk van de vaarboeren naar de melkfabriek gebouwd. [SC-0073; KR-0526]
19800808	2100	Feestweek "Gethorne 1230-1980" In het kader van het 750-jarig bestaan van ons dorp is er van 8 tot 16 augustus een feestweek, met o.a. een boerenbruiloft, folkloristische optocht te water, muziek en een kerkdienst. Omstreeks 1227 duikt de naam Geithorne voor het eerst op in de geschiedenis. Slag bij Ane. Gemakshalve wordt het jaar 1230 aangehouden door de feestcommissie. (<i>Maar nu blijkt uit geschiedschrijving, dat het gehucht Giethoorn al bestond omstreeks 1130.</i>) [Steenwijker Courant; Driehonderd jaar in de permatatie: H. Frans; KR-0230, KR-0231, o.a.]
19801200	2070	Noorderschool aan de Beulakerweg in december afgebroken. De oude school dateert van ongeveer 1880 en werd de laatste jaren gebruikt als gymlokaal. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede]
19800901	2080	Opening Groene Kruisgebouw aan de Beulakerweg. In het gebouw zijn gevestigd o.a. de tandarts en fysiotherapeut. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; KR-0433]
19810000	2100	Financiële kater 750-jarig bestaan. "Nattevingerwerk" Stichting Giethoorn 750. [KR-357; KR-0358]

- 19810619 1160 **Opening van “De Buuzepolle”.**
Dankzij de inzet van diverse mensen kreeg Giethoorn een eigen buurthuis voor de senioren. [10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; KR-0446; KR-0447]
- 19820000 1030 **Voornemen om het Zuideindiger Wiede af te sluiten.**
Natuurmonumenten wil het Zuideindiger Wiede afsluiten voor de scheepvaart net als het Duiniger Meer, omdat het niet meer nodig is voor de doorvaart. (*Gelukkig is hier tegen veel weerstand en gaat het niet door*) [KR-0354]
- 19820000 1060 **Giethoorn, Dwarsgracht en Jonen aangewezen als beschermd dorpsgezicht.**
Voor de gemeente houdt dit in dat er zich de mogelijkheden voor gaan doen om particuliere panden met overheidssubsidie op te knappen of te restaureren. [KR-0538]
- 19820501 4060 **De laatste (varende) kruidenier in Dwarsgracht sluit zijn winkel.**
[Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; KR-0534]
- 19820912 1043 **Nieuwe brug bij de Blauwe Hand officieel in gebruik genomen.**
[10 jaar Brederwiede: St. Oudheidskamer Brederwiede; Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp]
- 1982-1983 2020 **Op de Begraafplaats in Giethoorn komt een urnenmuur.**
[KR-0449]
- 19830000 1060 **Begin woningbouw op het terrein van de voormalige melkfabriek en ten zuiden van de Hylkemaweg.**
Er ontstond ook een nieuwbouwkern in Giethoorn-Zuid. [KR-0474, KR-0475]
- 19830000 1050 **Aanleg fietspad langs Beulakerweg.**
Fietspad vanaf Blauwe Hand tot de Kerkweg in Giethoorn Noord. [KR-0352; KR-0523]
- 19830326 1160 **Opening ontmoetingsruimte in Giethoorn-Zuid.**
Voormalige school verbouwt tot verenigingsgebouw. [KR-0466, KR-0467, e.a.]
- 19840600 6070 **“Vereniging Gondelvaart Giethoorn” opgericht.**
De gondelvaart is vanouds een lokaal evenement en voor het eerst georganiseerd in +/-1900. Kinderen werden in verlichte boten op de eerste schooldag, zijnde 1 september naar school gebracht. Vanaf +/- 1930 werd het onderlinge wedstrijd, welke deelnemer de mooiste boot had. In latere jaren werd het een waar volksfeest. [Nieuwsbode 20 mei 2015; KR-0636]
- 19840927 5040 **Stichting ‘t Olde Maat Uus in het leven geroepen.**
Tijdens het feest van het 750-jarig bestaan in 1980 kwam men al op het idee om iets blijvends voor ons dorp te realiseren.
- 1984-1985 2060 **Woonboten in “Zwaaikom” moeten verdwijnen.**
Gemeentebestuur van Brederwiede overweegt om de woonboten uit de “Zwaaikom” in de Cornelisgracht weg te halen en eventueel te verplaatsen naar de Rietlanden. Na protesten van bewoners, eigenaren en omwonenden gaat dit niet door. [KR-0727]
- 19850000 1160 **Afmeerverbod in het Kanaal Steenwijk-Beukers.**
Provincie wil ‘etalagefunctie’ in het kanaal terugdringen. Na protesten komt er een gedeeltelijk verbod van afmeren. (*Het blijft een jaren durend conflict tussen provincie en ondernemers.*) [KR-0803; KR-0805]
- 19850000 6070 **Muziekevenement Musica’85 op het Bovenwiede.**
De Stichting Musica’85 organiseert op een drijvend podium op vijf zaterdagavonden in juni en augustus concerten. De volgende jaren worden er bij verschillende horecagelegenheden muziekconcerten georganiseerd. [KR-0757; KR-0762; KR-0758; KR-0943; o.a.]
- 1985-1986 1030 **Grachten uitgebaggerd.**
Binnen het proefgebied Nationaal Landschap Noordwest Overijssel worden meerdere werken uitgevoerd, o.a. uitbaggeren van grachten in ons dorp. [Steenwijker Courant 10 september 1985]
- 19860607 5020 **Brandweerkazerne officieel in gebruik genomen.**
De nieuwe kazerne gelegen aan de Bartus Warnersweg, later Eendrachtspaleis, vervangt de oude kazerne aan de Hylkemaweg. Opening verricht door staatssecretaris Van Amelsvoort.

(In 1869 is er al sprake van een plaatselijke brandweer, want de gemeenteraad neemt dan een bedrag van 5 gulden op in de begroting voor de brandweer.)
 [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; BO-0001; KR-0729; KR-0734; KR-0815; KR-0899; o.a.]

19860702	1050	Parkeerplaats aan de Bartus Warnersweg geopend. Opening door wethouder J. de Olde van Brederwiede. [KR-0854; KR-0911]
19861218	5040	Oprichting Vereniging Vrienden van 't Olde Maat Uus
19870000	2020	De voormalige gemeente Giethoorn telt ongeveer 2500 inwoners.
1987-1990	1060	Aquadoe Gieterse ondernemer J. Prinsen heeft het plan om een waterverkeerspark c.q. vakantiepark op te starten ten noorden van de Deukten. Verzet bij de bevolking. Het plan gaat niet door. [KR-0178; KR-0181; e.a.]
19870924	8000	Jachthaven de "Zuiderkluft" aan de Vosjacht in gebruik genomen. Jachthaven is eigendom van de Gemeente en is bij de winterdag gesloten. In het kader van de bezwarenprocedure kwamen ruim 70 bezwaren binnen, waarvan het overgrote deel afkomstig was van Gieterse ondernemers (ook de V.V.V.). [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; KR-0496; KR-0497; KR-0840; KR-0915; o.a.]
19880000	5040	Oprichting "Vereniging Dorpsbelang Giethoorn Noord" Vereniging hield zich vooral bezig met het park "Aquadoe" [KR-183; KR-0184]
19880511	6001	Opening Museumboerderij 't Olde Maat Uus. Museumboerderij gerund door uitsluitend vrijwilligers is een nieuwe attractie in het toeristische dorp Giethoorn. [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; KR-0173; KR-0174; e.a.]
19891121	8000	Intrede van de "fluisterboot" In een deel van Giethoorn mogen verhuurboten met een benzinemotor niet meer varen. Er moet gebruik gemaakt worden van de stillere en milieuvriendelijke elektromotor. In 1979 begint de Gieterse ondernemer Jitze Prinsen als één van de eersten in Giethoorn met het elektrisch varen (eigen bedrijf in elektromotoren opgericht). Op de Hiswa 1978/1979 wordt de elektrische aandrijving door ondernemer Bennie Arendshoort reeds gepromoot. <i>(In eerste instantie werd er een algeheel verbod op benzinemotoren voorgesteld. Na protest is dit niet doorgegaan. Daarnaast was er sprake van, dat de elektromotoren werden gesubsidieerd. Vanaf 1 januari 1994 mogen boten met explosie motor niet meer worden verhuurd.)</i> [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; Gieters Ni'js mrt 2016; KR-0179, KR-0190, KR-0313, KR-0484; KR-0652; KR-0732; e.a.]
19910000	2041	Kindereiland voor het eerst georganiseerd met 50 deelnemers. Jaarlijks terugkerend vakantiespektakel in de zomervakantie op het Kraggehuis (Bovenwiede) voor de jeugd. Initiatiefnemer dominee Andries Bakker onder de paraplu van de Doopsgezinde Kerk. [Steenwijker Courant 16 juli 2014; Steenwijker Courant 30 oktober 2015]
19910829	2080	Officiële opening verzorgingshuis Zonniewede aan de ds. J.J. Ketstraat. Op 2 oktober 1989 wordt begonnen met de bouw (verzorging plus aanleunwoningen) en de eerste bewoners kwamen in april 1991. [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp; Jubileumuitgave Zonnenieuws 2016; Steenwijker Courant 23 september 2016]
19920100	6070	Oprichting het vrolijke piratenkoor "de Waterlanders". Gieterse jongens treden voor de eerste keer (als geintje) op in de Ni'joarsvisite van Samen Een. Naar aanleiding hiervan wordt het koor opgericht.
19921124	6001	Oprichting Afdeling Historie Giethoorn van Stichting 't Olde Maat Uus
19930914	6070	Oprichting van het allround mannenkoor "de Flagellanten".
19940000	1043	In Jonen wordt een nieuwe pont in gebruik genomen. Deze wat grotere pont zet vooral de grote stroom toeristen over de Walengracht.
19941216	1090	Ondertekening Akte van Toedeling Ruilverkaveling Giethoorn-Wanneperveen. In 1940 wordt er al een aanvraag ingediend voor een ruilverkaveling in het gebied Giethoorn-Wanneperveen. Groot voorvechter voor een ruilverkaveling in de jaren vijftig is de voorzitter van de Afdeling OLM Giethoorn de heer Warners. Op 29 november 1979, dus 39 jaar later, stemden de ingelanden voor de verkaveling. Het te verkavelen gebied, ter grootte van ongeveer 5000 hectare, bestond uit gedeelten ten oosten van het kanaal Beukers-Steenwijk van de voormalige burgerlijke gemeenten Giethoorn en Wanneperveen plus een

		zuidelijk gedeelte van de burgerlijke gemeente Steenwijk en een westelijk klein gedeelte van de burgerlijke gemeente Nijeveen behoudens enkele woonkernen. Deze verkaveling was één van de eersten in Nederland, waarbij het inpassen van de natuur een <u>zeer grote</u> rol speelde. Met de ondertekening van de akte werd het ruilproces van de gronden vastgelegd. Daarna volgde nog de geldelijke afwikkeling van de verkaveling. Op 19 december 1996 beëindigde de Landinrichtingscommissie haar werkzaamheden. [Ruilverkaveling Giethoorn-Wanneperveen. Toen en Nu; KR-0349; KR-0350; KR-0698]
19951231	5010	Waterschap Vollenhove gaat op in het nieuwe Waterschap Wold en Wieden, dat zich vestigt in Rams Woerthe in Steenwijk. [Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp]
19970000	5040	't Gieters Belang opgericht. Vereniging Dorpsbelangen Giethoorn zette zich in eerste jaren vooral in om kleinschalige leuke dingen voor elkaar te krijgen voor ons dorp. Nu houdt men zich ook bezig met projecten, die een aantal jaren duren, zoals bestemmingsplannen, e.d. [Gieters Nijs november 2014; Steenwijker Courant 14 november 2014]
19980403	1043	Opening nieuwe Heerenbrug. Kosten ca. 8,6 miljoen gulden. Met sloop oude vaste brug begonnen op 7 okt 1996. Oude brug lag op zelfde plaats en niveau boven maaiveld. [Zwolse Courant 4 april 1998]
19981000	2092	Het Wassende Water houdt tweede helft oktober huis o.a. in Noordwest Overijssel. Straten worden beken, weilanden meren door de overvloedige regenval. Geen bewondering, ook geen woede, maar vooral gelatenheid kenmerkt de bewoners van Noordwest-Overijssel. Op 23 oktober wordt een crisisteam samengesteld, dat onderdak vindt in het gemeentehuis van Brederwiede. Bewoners van de polder stonden op het punt om geëvacueerd te worden ten gevolge van het hoge water. [Steenwijker Courant 30 oktober 1998; Brederwiede 1973-2001: J. de Kruyf en R. Tienkamp]
20000101	5010	Waterschap Wold en Wieden gaat op in het nieuwe Waterschap Reest en Wieden. Fusie Waterschappen Meppelderdiep, Wold en Wieden en een gedeelte van Groot Salland plus een gedeelte van het Zuiveringsschap Drenthe. [Steenwijker Courant; internet]
20010101	2060	Gemeentelijke herindeling Overijssel. Brederwiede, IJsselham en Steenwijk gaan samen op in de Gemeente Steenwijkerland. Giethoorn valt dus nu onder Steenwijkerland. (<i>Historisch gezien was "Het Land van Vollenhove ('t Laand van Venno)" de juiste naam geweest.</i>) [KR-0603; KR-0605; KR-0612]
20020000	6070	Oprichting "Lisdoornvarna Giethoorn" Zang- en muziekgroep bestaande uit dames en heren. [Zonnieuws 2013 -10]
20050000	5040	Oprichting Stichting Noabers van Zudert. Vanaf het najaar van 2004 is een groep vrijwilligers, c.q. bewoners van het zuidelijk gedeelte van Dwarsgracht bezig om het sterk verrommelde landschap op en om de huizen aldaar aan te pakken (beheer en herstel van het authentieke landschap). [KR-0614]
20060900	1160	Opening Kulturhus "de Eendracht". Het multifunctionele centrum "het kloppend hart van Giethoorn" gelegen iets ten zuiden van de Ds.T.O. Hylkemaweg en ten oosten van de Beulakerweg opent haar deuren in september. Sport, V.V.V., bibliotheek, fysiotherapeut, e.a. zijn hier te vinden. De officiële opening vindt plaats op 13 oktober 2006. [KR-0601]
20070701	2110	De sportvereniging in Giethoorn-Noord (SVG) en de sportvereniging in Giethoorn-Zuid (Samen Een) gaan samen verder onder de naam svGiethoornse.
20080601	2042	Hervormde Gemeente wordt Protestantse Gemeente in Giethoorn. Het Hervormd Centrum wordt omgedoopt tot Protestants Centrum.
20090101	2060	Nationaal Park Weerribben-Wieden Nationaal park De Weerribben en natuurgebied De Wieden samengevoegd tot één nationaal park. [Weerribben-Wieden: A. en F. Bouwmeester, 2009]
20090000	1090	Beulakerpolder opnieuw ingericht. In het kader van de Herinrichting Noordwest Overijssel is de landbouwgrond in deze polder, gelegen ten zuidwesten van Giethoorn, ingericht voor 109 ha. natuurgebied en 100 ha. re-

- creatie (Bodelaake). Begin 2014 zijn er 66 recreatiewoningen klaar en zijn er 10 in aanbouw. *(In de allereerste plannen was er sprake van 191 recreatiewoningen en 47 huizen voor permanente bewoning.)*
 [Steenwijker Courant; Gieters Ni'js]
- 2013-2014 1060 **Infrastructuur in Giethoorn opgeknapt.**
 Fietspaden, bruggen, vonders, havens en beschoeiingen krijgen een opknopbeurt. Tevens worden de grachten en meren daar waar nodig is uitgebaggerd. Gemeente en provincie investeerden gezamenlijk voor een half miljoen euro.
 [Stentor; Steenwijker Courant 5 februari 2014]
- 20140000 8000 **Aziatische toeristen in Giethoorn.**
 Kwamen er altijd al veel buitenlandse toeristen in ons dorp dit jaar zijn vooral toeristen uit Azië (vooral Chinezen en Taiwanese) in opmars. Ze komen met honderden rechtstreeks van Amsterdam naar Giethoorn *(Ze zien Giethoorn als één groot museum).*
 [Steenwijker Courant]
- 20140311 1160 **Gebruikers van de Buuzepolle moeten het gebouw zelf exploiteren.**
 Na maanden van discussie tussen de Gemeente en de gebruikers van het ontmoetingscentrum in Giethoorn Noord stemt de raad in met zelf exploitatie van het gebouw. Na renovatie gebouw officieel geopend op 17 september 2016.
 [Steenwijker Courant 12 maart 2014, 14 en 19 september 2016]
- 20140612 8000 **Sail Giethoorn**
 Culinaire botenshow van 12 t/m 15 juni op het park Bodelaake in de Beulakerpolder. Platbodems, Lemsteraken, maar ook de Gieterse punters trekken de aandacht. Stichting Sail Giethoorn organiseert in september 2015 en juni 2016 The Dutch Vogalonga op 't Bovenwiede.
 [Steenwijker Courant; Gieters Ni'js]
- 20150319 8000 **Giethoorn verovert felbegeerde plek op Monopolybord.**
 Waterdorp teug te vinden op de locatie Dorpsstraat naast Madrid op de wereldeditie van het bordspel. Op 5 augustus 2015 vindt de feestelijke uitreiking plaats op 't Bovenwiede bij Smits Paviljoen.
 [Steenwijker Courant 20 maart 2015, 7 augustus 2015]
- 20150506 8000 **Première Ni Hao**
 Documentaire/film in Smit's Paviljoen van Timmers en Kok over twee Chinese dames uit Beijing die Giethoorn bezoeken.
 [Steenwijker Courant 8 mei 2015]
- 20160400 8000 **Holland Giethoorn Restaurant geopend in China**
 In de stad Dafeng, enkele uren rijden van Sjanghai, opent de Gieterse Gabriella Esselbrugge restaurant in het Dafeng Holland Flower Park.
 [Steenwijker Courant 22 april 2016]
- 20160101 5010 **Waterschappen Groot Salland en Reest en Wieden gaan samen verder als Waterschap Drents Overijsselse Delta.**
 Vestigingsplaats wordt Zwolle.
 [Steenwijker Courant; internet]
- 20160503 2093 **Eerbetoon aan Willem Visscher, verzetsheld 1940 - 1945**
 Verbindingspaadje tussen de Bartus Warnersweg en het Binnenpad krijgt de naam van politiegagent Visscher.
 [Stentor 4 mei 2016; Steenwijker Courant 4 mei 2016]
- 20160803 8000 **50ste Punterspektakel op het Bovenwiede**
 De Punterteamwedstrijden zijn 49 jaar geleden in 1967 ontstaan uit een initiatief van de heer Bakker, toenmalig eigenaar van Camping Botel in Giethoorn. Het punterspektakel ook wel genoemd: De dag der dagen.
 [Steenwijker Courant 27 juli 2016]